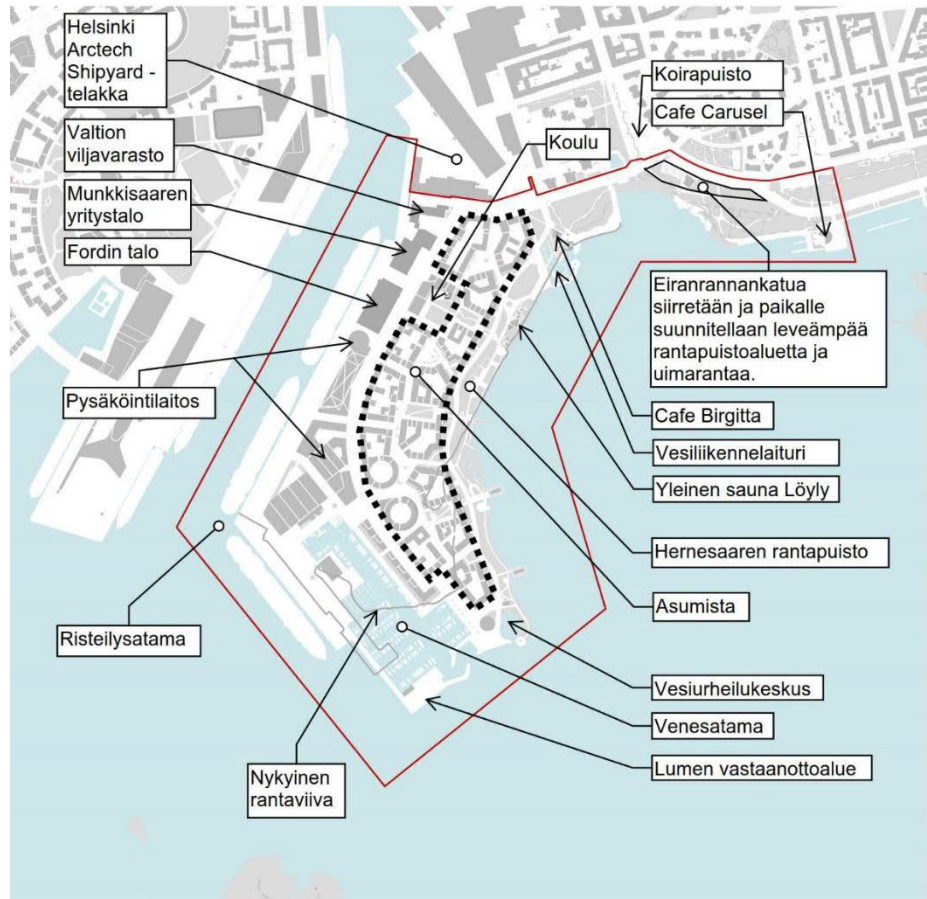

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

Hernesaaren asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12510)

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

LIITTEET

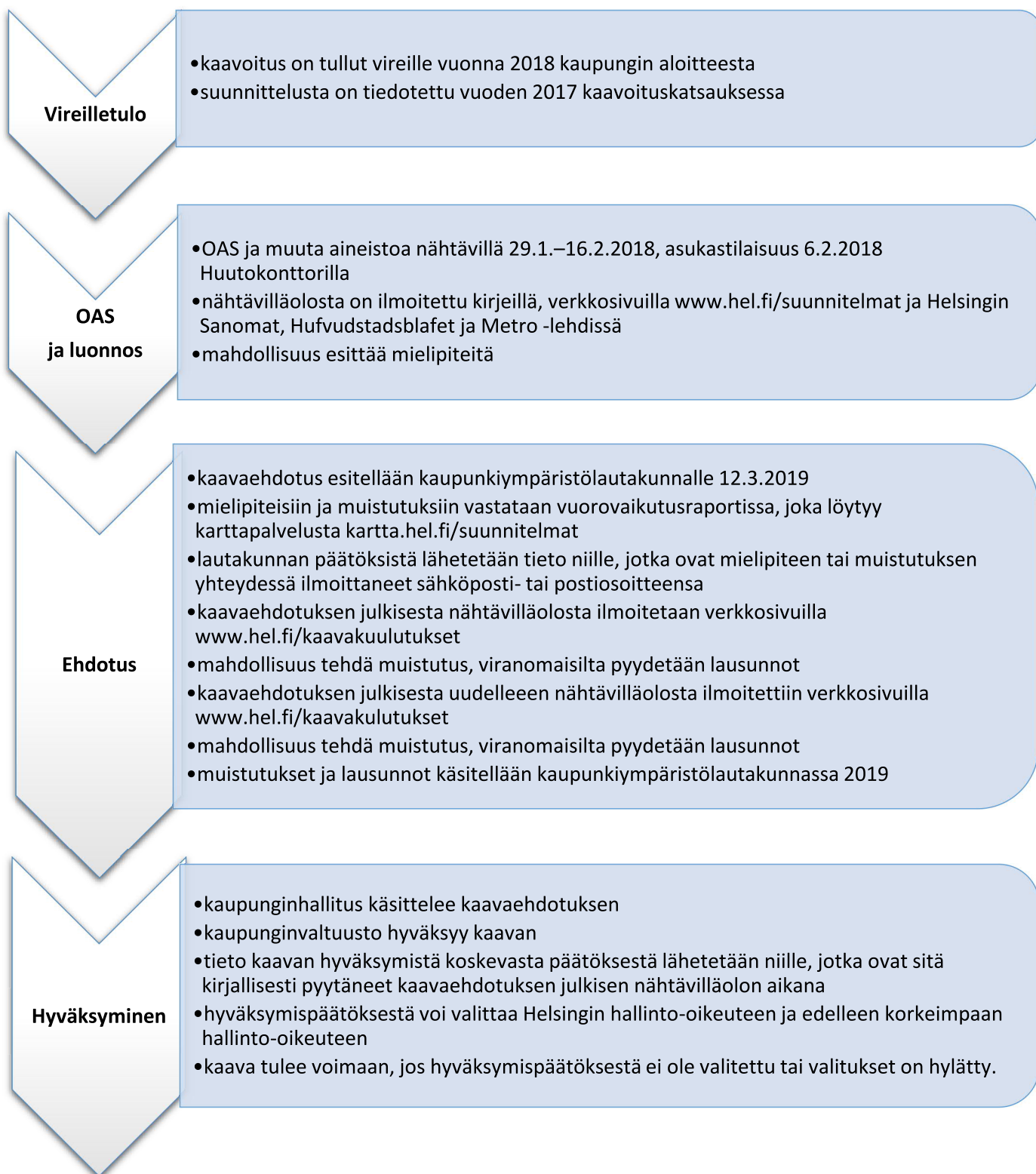
Yhteenveto Eteläiset kaupunginosat ry:n, Pro Eira ry:n ja Punavuori-seura ry:n järjestämistä Uusi uljas Hernesaari!? -tilaisuudesta 29.5.2018

Eiranrannan kylmävesiuimareiden järjestämä yleisötilaisuus 7.8.2018 muistio

Hernesaaren aluerakentamista käsittelevä asukasilta 24.10.2018 muistio

Eiranrannan uimaranta ja rantapuisto workshop -tilaisuuden 26.10.2018 muistio

Kaavoituksen eteneminen

YHTEENVEDOT ESITETYISTÄ HUOMAUTUKSISTA JA VASTINEET NIIHIN

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 29.1.-16.2.2018

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat vesiliikenneturvallisuuteen, helikopterilentoliikenteen turvaamiseen, vedenalaiseen kulttuuriperintöön ja kaapelilinjoin, joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn, vesi- ja jätehuoltoon, rakennussuojeluun, laivaliikenteeseen, kaavamerkintöihin, ympäristövaikutukseen, lumenvastaanottoon ja yhdyskuntateknisiin verkostoihin. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että on lisätty kaavamääräys koskien korttelikohtaisia kierätyshuoneita, Villa Ensin läheisyyteen ei esitetä pysäköintialuetta, raitiovaunun kuljettajille on merkitty sosiaalityt, satama-alueen pohjoisosaa on levennetty ja vesiuurheilukeskukselle ja vesiliikenteelle on merkitty urheilu- ja virkistyspalveluiden alue ja venesatama-alue.

Kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin Satama
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Liikennevirasto
- Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
- Puolustusvoimat 1. logistiikkarykmentti esikunta
- Museovirasto
- Kaupunginmuseo
- Liikuntapalvelut
- Suomenlahden merivartiosto

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Vesiliikenneturvallisuus

Vastine

Helsingin kaupunki on neuvotellut kaavan toteuttamisen edellyttämistä väylämuutoksista Liikenneviraston ja Helsingin Sataman kanssa. Väylämuutosten suunnittelua jatketaan kaavan toteuttamisen yhteydessä Liikenneviraston ja Helsingin Sataman kanssa.

Helikopterilentoliikenteen turvaaminen

Vastine

Helsingin kaupunki on Helsingin yleiskaavan (2016) yhteydessä laatinut kaupallisen helikopterikentän sijaintipaikkaselvityksen. Kokonaisuhyödyn kannalta seudullinen helikopterikenttä Helsinki-Vantaan lentoasemalla näyttäisi olevan potentiaalisin tapa sijoittaa kaupalliset helikopteritoiminnot, koska siellä on jo tällä hetkellä helikopterilentotoiminnan edellyttämät tilat, tukipalvelut ja toiminnan edellyttämät luvat. Helikopteritoimintojen sijoittaminen Helsinki-Vantaalle edellyttää neuvotte-luja Finavian kanssa. Finavia suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti siihen, että kaupalliset helikopteritoiminnot sijoitetaan Helsinki-Vantaan lentoasemalle.

Vedenalainen kulttuuriperintö ja rakennussuojelu

Vastine

Helsingin kaupunki on teettänyt vuonna 2017 arkeologisen vedenalais-selvityksen Hernesaaren vesialueelle (Vahanen ja ARK-sukellus, 2017). Tutkimus kattaa käynnistymässä olevan hankkeen ja tiedot siitä on liitetty aluetta koskevaan vesilain mukaiseen lupahakemukseen. Muut mahdolliset myöhemmin toteuttavat alueet, kuten alueen etelä-osan venesatama, tutkitaan viimeistään toteutushankkeen suunnittelun ja lupaprosessin yhteydessä, kun hankkeet ajankohtaistuvat.

Fordin talon tehdasrakennus on merkitty kaavaan sr-2 suojelumerkin-nällä ja yleinen sauna Löyly sr-1 suojelumerkinnällä. Valtion viljavaras-tolle ei ole merkitty suojelumerkintää, koska kaupunkisuunnittelulauta-kunta on Hernesaaren osayleiskaavan laadinnan yhteydessä antanut jatkosuunnitteluohjeen koskien rakennuksen suojelutavoitteita. Villa En-sin eteen kaavaluonnoksessa esitetyt pysäköintipaikat on kaavaehdo-tuksessa poistettu ja säilytetty alueella olemassa oleva Merisataman kadun varrella sijaitseva pysäköintialue.

Liikenne

Vastine

Hernesaaren eteläisessä kärjessä sijaitsevat raitioliikenteen lähtöpy-säkkilaiturit toteutetaan yhden raitiovaunun mittaisina kaupunkiraitiotien laitureina, joiden palvelualueiden pituus on 30 metriä. Raitioliikenteen ollessa estynyttä on alueella mahdollista liikennöidä myös linja-autolla. Hernesaaren eteläisessä kärjessä sijaitseva raitiotiesilmukka on mitoi-tettu myös telibussilla ajettavaksi poikkeustilanteiden varalta. Asema-kaavassa on merkitty kuljettajien tarvittavat sosiaalililat kortteliin AK20862.

Sataman turvatoimialueen ulkopuolella katualueella on varauduttu riittävään määrään pysäköintipaikkoja mm. kiertoajeluja myyville yrittäjille sekä takseille. Mahdollisesta taksiaseman paikasta päätetään liikenteen ohjaussuunnitelmassa.

Munkkisaarenlaituri-kadulta on mahdollista siirtyä ajoneuvoilla Laivakadulle Matalasalmenkadun, Henry Fordin aukion ja Vuokkokalankadun kautta. Linja-autojen siirtyminen Vuokkokalankadulta Laivakadulle tullaan kieltämään liikennemerkkein.

Eiranranta-kadun uudessa linjauksessa on huomioitu risteilybussiliikenteen tilatarpeet. Risteilybussiliikenne tullaan ohjaamaan Eiranranta-kadulta Merikadulle, joka toimii jo nykyisin risteilybussien reittinä. Eiranrannan ja Merikadun mitoitus mahdollistaa kahden linja-auton kohtamisen. Merisatamanranta kadulle ei ole tarpeen tehdä muutoksia.

Hernesaassa varaudutaan kaupunkipyöräasemiin. Kaupunkipyöräasemien paikat päätetään katusuunnittelun yhteydessä.

Vesi- ja jätehuolto

Vastine

Vesihuollon putkien ja laitteiden tilanvarauksia on tarkasteltu Hernesaaren asemakaava-alueen kunnallisteknisessä yleissuunnitelmassa, jota on tarkennettu asemakaavaehdotuksen laatimisvaiheessa. Tehtyjen tarkastelujen perusteella on muun muassa merkitty jätevesipumppaamoiden tilanvaraukset asemakaavakartalle ja lisätty pumppaamoja koskevia kaavamääräyksiä. Johtokuja-aluevaraukset on tarkistettu. Laiva-jätevesien esikäsittely ennen HSY:n pumppaamolle ja yleiseen viemäri-verkoston johtamista on Helsingin Satama Oy:n vastuulla. Satama-alueen vesihuoltoverkon ja yleisen vesihuoltoverkon sovittaminen yhteen ja verkkojen omistajien välinen toimiva yhteistyö ovat tärkeitä toteutussuunnitteluvaiheessa.

Asemakaavassa määrätään korttelikohtaiset kierrätyshuoneet.

Suunniteltujen Eiranranta-kadun uuden linjauksen ja uimaranta-alueen alle jäävä nykyisellä pysäköintialueella sijaitsevalle HSY:n kierrätyspisteelle esitetään uutta sijaintia Merisatamanranta-kadun pysäköintialueen yhteydessä.

Laivaliikenne

Vastine

Satama-alueen pohjoisosan laivapaikan leveys on merkitty kaavaan siten, että se mahdollistaa satama-alueen puolella 5 metrin levyisen laiturialueen. Satama alueen kaavamerkintä (LS) mahdollistaa satamatoiminnan sijoittamisen alueelle: 'Satama-alue. Alueelle saa sijoittaa satamatoiminnan edellyttämiä rantarakenteita, täyttöjä, kaivuja, rakennelmia ja rakennuksia. Aluetta saa käyttää veneiden talvisäilytykseen.' Risteilysatamana toimivalla satama-alueella on hyvät edellytykset toimia veneiden talvisäilytysalueena satamatoiminnan niin mahdollistaessa, koska risteilyliikennettä ei Hernesaassa ole lähtökohtaisesti talvikautena. Liikuntapalvelut neuvottelevat jatkossa Helsingin sataman kanssa talvisäilytyksen mahdollistamisesta satama-alueella. Veneiden nosto tapahtuu venesataman puolelta. Helsingin sataman kanssa on neuvoteltu yhteistyömahdollisuuksista satama-alueen läheisyydessä olevien korttelialueiden käytöstä henkilöliikenneterminaalitoimintojen sijoittamiseen. Risteilyliikenteeseen liittyvän satamatoiminnan laajentaminen on mahdollista satama-alueella. Munkkisaarenlaiturin kadun sijaintia ja kantavuutta on tarkasteltu kaavaehdotuksen laatimisen yhteydessä.

Ympäristövaikutukset

Vastine

Asemakaavaa varten on kaavaluonnoksen pohjalta laadittu ympäristömeluselvitys (*Akukon Oy, Raportti 171380-01, 22.8.2018*) tiiviissä yhteistyössä Helsingin Sataman kanssa. Työn tavoitteena on ollut sovittaa yhteen ympäristömelun näkökulmasta Hernesaaren asemakaavan tavoitteet erityisesti risteilysataman toiminnan ja kehittämismahdollisuuksien kanssa siten, että luodaan samanaikaisesti edellytykset terveellisen ja viihtyisän asuinympäristön rakentumiselle ja satamatoimintojen kehittymiselle. Kaavassa on laaditun meluselvityksen perusteella annettu määräyksiä, joilla ohjataan jatkosuunnittelua siten, että varmistettaisiin työssä asetettujen tavoitteiden täytyminen. Laivaliikenteen ja siihen liittyvän maaliikenteen aiheuttamat ilmanepäpuhtauspäästöt on otettu huomioon arvioitaessa kaavaratkaisun ilmanlaatuvaikutuksia.

Lumen vastaanotto

Vastine

Länsisatamaan ja Hernesaareen johtavat kauppamerenkulun väylät on otettu huomioon lumenvastaanottoapaikan sijainnissa. Lumenvastaanottoapaikan tilanvaraus mahdollistaa likaisimpien lumikuormien esikäsitteilyn sille varatulla alueella ennen kuormien sijoittamista mereen. Tällä

pyritään vähentämään muun muassa hiekoitushiekan ja muun lumen mukanaan tuoman kiintoaineksen päätymistä mereen ja siitä aiheutuva merenpohjan ruoppaustarvetta.

Kaavamerkinnät

Vastine

Vesiturheilukeskukselle ja vesiliikenteelle on merkitty urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU) sekä venesatama-alue (LV).

Yhdyskuntatekniset verkostot ja vedenalaiset kaapelilinjat

Vastine

Hernesaaren risteilysataman vesihuoltoverkon ja HSY:n omistaman yleisen vesihuoltoverkon mitoitukset sovitetaan yhteen toteutussuunnitteluvaiheessa. Helsingin Satama Oy:n esittämät satama-alueen vesihuoltoverkoston ja käyttöveden mitoitussarvot ovat aikaisemmassa suunnitteluvaiheessa esitettyjä suurempia ja uudella mitoituksella voi olla vaikutusta Hernesaaren suunnitellun jätevesien pääpumpppaamon mitoitukseen ja tilantarpeeseen. Kaavassa on varauduttu pääpumpppaamon kasvaneeseen tilantarpeeseen.

Mahdolliset Puolustusvoimien käytössä olevat maan- ja vedenalaiset kaapelilinjat otetaan jatkosuunnittelussa ja rakentamisvaiheessa huomioon.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat kaavamääräyksiin, tontin rajauksiin ja rakennusoikeuteen, kerroslukuihin, asukasmäärään, toimintoihin, Cafe Birgittaan, Munkkisaaren Yritystaloon, liikunta- ja koirapalveluihin, veneilykeskukseen ja veneiden talvisäilytykseen, uimarantaan ja kanavaan, virkistysalueiden määrään ja viherkertoimeen, maisematilaan ja ranta-alueiden elävöittämiseen, vesibussiliikenteeseen, liikenteeseen, pysäköintiin, katukorkoihin, yhdyskuntatekniseen huoltoon, nimistöön, vaikutusten arviointiin, meluvaikutuksiin, meritäyttöihin, lumen vastaanottoon ja suuronnettomuuksiin varautumiseen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että veneilykeskuksen osalta kerroslukua on muutettu kolmesta kerroksesta neljään, kerrosalaa on lisätty ja korttelialueen rajaa on tarkistettu. Munkkisaaren Yritystalon korttelialueen kerrosalaa on lisätty ja pysäköintipaikkoja voidaan sijoittaa rakennuksiin sekä korttelialueen pohjoispuolelle on lisätty autopaikkojen korttelialue, jolle saa sijoittaa pysäköintilaitoksen. Laivakadun pohjoisosassa kadun korkeusasemaa on laskettu telakka-alueen tonttiliittymän kohdalta ja

telakan korttelialuetta on laajennettu etelään. Alueen pohjoisosan vene-satamassa aallonmurtajaa on lyhennetty ja siirretty etelään ja kanavaa on siirretty länteen. Uimarannan huoltorakennuksen kerrosalaa on pienennetty. Kaksi liiketilojen korttelialuetta on poistettu Hernesaarenrannasta. Viherkerrointa koskevaa määräystä ei merkitä kaavaan.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 26 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Liikenne ja pysäköinti

Vastineet:

Telakka-alue

Telakan ympäristön liikennejärjestelyt on suunniteltu yhteistyössä telakan edustajien kanssa. Raskaan liikenteen ajo telakan alueelle on suunniteltu kulkevan Hylkeenpyytäjänkadulla sijaitsevan liittymän kautta Laivakadun suuntaiselle odotusalueelle. Raskas liikenne johdetaan telakka-alueelle myös Matalasalmenkujan kautta, jonne on suunniteltu erillinen tonttiliittymä. Telakka-alueelle on suunniteltu riittävä mitoitus telakan jakeluautoille.

Laivakadun katusuunnittelussa tullaan varautumaan telakalle saapuviin erikoiskuljetuksiin. Kaupungin erikoiskuljetusten tavoiteverkossa Telakkakadun ja Laivakadun erikoiskuljetusten tavoitteena on, että kadulla tulisi tulevaisuudessa pystyä kulkemaan 6 m x 5 m x 30 m (leveys x korkeus x pituus) suuruinen erikoiskuljetus.

Munkkisaaren yritystalo ja Suomen Viljava

Munkkisaaren yritystalon ympäristön liikennejärjestelyitä on suunniteltu yhdessä Munkkisaaren yritystalon edustajien kanssa. Munkkisaarenlaituri-kadun läpiajoliikenne tullaan järjestämään kaksisuuntaisena mahdollistaen myös Munkkisaaren yritystalon huoltoliikenteen. Huoltoliikenteen toiminta järjestetään sekä tontilla että Munkkisaarenlaituri-kadulla sijaitsevalla LPA-korttelialueella kadun suuntaisina huoltotaskuina. Huoltoliikenteen järjestelyt heikkenevät nykytilanteeseen nähden, mutta muuttuvat liikennejärjestelyt eivät tuota merkittävää haittaa rakennuksen nykyisen toiminnan jatkamiselle. Kaksisuuntainen ajoneuvoliikenne ja kiinteistön huoltoajo on mahdollista järjestää liikennesuunnitelmassa esitetyllä mitoituksella. Munkkisaarenlaiturilla kulkevien jalankulkijoiden yhteydet ovat turvalliset uusien liikennejärjestelyiden myötä.

Autopaikkamääräystä KTY-korttelialueiden pysäköinnistä on täydennetty siten, että autopaikat on mahdollista sijoittaa myös rakennukseen.

Autopaikkamääräyksen muutoksella on huomioitu Hernesaassa nykyisin toimivat yritykset ja heidän olemassa olevat autopaikat rakennuksien sisätiloissa.

Cafe Birgitta

Cafe Birgitan huoltoliikenteen järjestelyjä on suunniteltu yhteistyössä Birgitan edustajien kanssa. Tavarantoimituksille on suunniteltu sujuva yhteys rakennuksen huolto-oven eteen. Huoltoliikenne ei vaaranna muiden kulkumuotojen kulkua alueella.

Jouko Lindgren Oy:n venehuolto

Jouko Lindgren Oy:n venehuollon toiminnan liikennejärjestelyitä on suunniteltu yhteistyössä yrityksen edustajien kanssa. Ajoyhteydet tontille T-1 on suunniteltu tontin luoteis- ja lounaissivuille.

Telakkakatu ja raitiotielinjasto

Helsingin kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 8.6.2016 (§11) hyväksynyt Hietalahdenrannan, Telakkakadun ja Eiranrannan liikennesuunnitelman. Tämän jälkeen on Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunta 23.8.2016 päätöksellään (§340) hyväksynyt Hietalahdenrannan, Telakkakadun, Punavuorenkadun välillä Hietalahden laituri–Telakkakatu, Merimiehenkadun välillä Hietalahden laituri–Telakkakatu, Pursimiehenkadun välillä Hietalahdenlaituri–Telakkakatu, Hietalahdenlaiturin, Bulevardin välillä Abrahaminkatu–Hietalahdenkatu, Munkkisaarenkadun välillä Telakkakatu–Hylkeenpyytäjänkatu, Eiranrannan välillä Telakkakatu–Hylkeenpyytäjänkatu katusuunnitelmat nrot 30289/1, 30290/1–2, 30291/1, 30292/1, 30293/1, 30294/1-2, 30311/1, 30316/1, 30317/1, joiden lähtökohtana ovat olleet lain edellyttämällä tavalla asemakaavat (nrot 12100, 7676, 7341 ja 10800) sekä kaupunginvaltuuston 8.6.2016 hyväksymä liikennesuunnitelma. Katusuunnitelmat ovat saaneet lainvoiman kesäkuussa 2017.

Raitiotie

Hernesaaren osayleiskaava nro 12385 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 17.1.2018 (§11), jonka joukkoliikennetarkaisu perustuu raitiotiehen Hernesaassa. Hernesaaren raitiotien yleissuunnitelma on hyväksytty Helsingin kaupunginvaltuustossa 25.4.2018.

Hernesaaren raitiotie on kaupunkiraitiotie, jota suunnitellaan liikennöitäväksi nykyisellä yksisuuntaisella vaunukalustolla, joka säilyy käytössä vielä vuosikymmeniä. Hernesaaren raitiotielinjaa varten ei tehdä erikseen uutta vaunuhankintaa. Aikanaan hankittavaa kaksisuuntaista kalustoa voidaan toki käyttää yksisuuntaisen tavoin. Kaupunkiraitioverkon

muuttamista kaksisuuntaiseksi ei tällä hetkellä suunnitella, koska se edellyttäisi myös koko raitiovaunukaluston uusimista.

Raitiokiskojen kaarteiden kirkkuntaa voidaan hillitä suunnittelemalla kaarteet tarpeeksi suurin kaarresätein, joille asemakaavaluonnoksessa on varattu riittävästi tilaa.

Hernesaaren raitiotien päätepysäkin kääntösilmukka kiertää korttelin AK20862. Päätepysäkillä tehdään jättölaituri ja kaksi lähtölaituria, jolla varaudutaan siihen, että tulevaisuudessa Hernesaarella voi liikennöidä kaksi raitiolinjaa.

Liikenteen sujuvuus:

Hernesaaren asemakaava tuottaa liikennettä Laivakadulle ennusteen mukaan noin 9 500 ajoneuvoa vuorokaudessa ja luonnollisesti liikenteen lisäys heikentää omalta osaltaan liikenteen sujuvuutta ruuhka-aikaan Telakkakadulla, jonne noin kaksi kolmasosaa Hernesaaren liikenteestä suuntautuu. Yksi kolmasosa suuntautuu Eiranrantaa itään ja liikenteen lisäys Etelä-Helsingin tonttikaduilla on ennusteen mukaan vähäistä.

Hernesaaren tuottama liikenne heikentää liikenteen sujuvuutta Hietalahdenrannassa, Mechelininkadulla sekä Porkkalankadun rampeilla: liikenne ruuhkautuu ja ruuhka-ajan kesto kasvaa. Liikenteen lisääntymisen vaikutus suhteellisesti eniten Telakkakadulla, sillä Hernesaaren tuottama liikenne jakautuu katuverkkoon ennen Mechelininkatua.

Hyvät joukkoliikenne- sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteydet vähentävät henkilöauton käytön tarvetta. Joukkoliikenteen palvelutaso paranee, kun Telakkakadulle saadaan raitiotieyhteys. Uusi raitiolinja palvelee Hernesaaren lisäksi nykyisiä asukkaita Etelä-Helsingin länsiosassa. Hernesaarella ja Telakkakadulla raitioliikenteelle varataan oma ajoneuvoliikenteestä erotettu kaista, jolloin liikennöinnin häiriöherkkyys pienenee.

Maanalaisen kokoojakadun ja kävelykeskustan selvityksessä tarkastellaan ideakartoituksen pohjalta tuotettujen ratkaisumallien vaikutuksia liikennejärjestelmätasolla.

Hakaniemen sillan uusimisella ei ole vaikutusta eteläisen Helsingin liikennemääriin. Silta on elinkaarensa päässä ja uusimisen tarpeessa.

Hernesaaren uuden maankäytön tuottaman liikenteen vaikutuksia läheiselle katuverkolle tullaan tarkastelemaan tarkemmin erillisessä selvityksessä, jonka on määrä valmistua keväällä 2019.

Risteilysatama ja raskas liikenne

Lumen vastaanotto tuo talvisin satama-alueen viereiselle Munkkisaarenlaituri-kadulle raskasta liikennettä. Lumen vastaanoton aiheuttamaa raskaan liikenteen määrä vaihtelee vuosittain lumitilanteen mukaan. Kesäsin Hernesaaren risteilysataman toiminta lisää liikennettä alueella. Risteilyliikennettä on toukokuusta syyskuuhun. Helsingissä käy vuosittain keskimäärin 300 risteilyalusta. Risteilymatkustajien määrä ja alusten koko on kasvanut vuosittain. Hernesaaren risteilylaituriin mahtuu kolme 300 metriä pitkää alusta samanaikaisesti. Yleensä risteilyvieraat tekevät ohjatun päiväkierroksen linja-autoilla, joita saatetaan tarvita 60 laivaa kohden. Risteilyalukset saapuvat Hernesaaren satama-alueelle tyypillisesti aamulla, jolloin retkibussien tuottama liikenne kulkee kaduilla ruuhkasuunnan vastaisesti. Tyypillisesti lähtö satamasta tapahtuu klo 9:30 jälkeen, jolloin aamun työmatkaliikenne on vähentynyt katuverkossa. Retkibussit saapuvat takaisin satama-alueelle eri aikaisesti, jolloin liikennevaikutukset katuverkon muun liikenteen sujuvuudelle ovat vähäisiä.

Pyöräliikenne ja jalankulku

Hernesaari kuuluu pyöräliikenteen pääverkkoon. Kokoojakadulle on suunniteltu yksisuuntaiset pyörätiet ja itäiseen rantapuistoon jalankulun ja pyöräilyn virkistysreitti. Laivakadulle on suunniteltu autoliikenteestä erotellut pyörätiet, sillä moottoriajoneuvojen määrä on kyseisellä kadulla suuri ja pyöräliikenteen erottelu ajoneuvoliikenteestä on liikenneturvallisuusvaikutusten vuoksi perusteltua.

Pysäköinti

Hernesaaren henkilöautojen pysäköinnin osalta lähtökohtana on asuinkerrostalojen osalta keskitetyt pysäköintiratkaisut ja nimeämättömät paikat. Tämä mahdollistaa pysäköinnin tehostamisen ja vuorottaispysäköinnin asuntojen sekä työpaikkojen kesken. Pysäköintipaikkojen monikäyttöisyys ja keskitetty pysäköinti ovat kaupunginhallituksessa vuoden 2014 hyväksytyn Helsingin pysäköintipolitiikan kärkitoimenpiteitä. Lähtökohtaisesti asuinkerrostalojen pysäköinti sijoitetaan piha-kannenalaisiin pysäköintilaitoksiin ja erillisiin pysäköintilaitoksiin. Venesataman toiminnan edellyttämä pysäköinti sijoitetaan venesatama-alueelle.

Ranta-alueet:

Ehrenströmintie ja Merisatamanranta ovat suosittuja matkailureittejä. Matkailuliikenteen linja-autot kulkevat pääsääntöisesti idästä länteen linja-autoliikennöitsijöiden keskinäisesti sovitun käytännön mukaisesti. Kahden linja-auton kohtaaminen on Merisatamanranta-kadulla kapeuden johdosta haastavaa.

Tarve ajaa Ehrenströmintietä ja Merisatamanrantaa pitkin on vähäinen, sillä vaihtoehtoisesti kaiken liikenteen on mahdollista käyttää leveämpää katuosuutta Iso Puistotie–Merikatu–Eiranranta.

Jalankulun ja pyöräliikenteen uutta yhteyttä Jätkäsaaresta Hernesaareen ei ole ainakaan toistaiseksi mahdollista järjestää sataman turvatoimialueiden määräysten vuoksi. Telakka-alue pohjoispuolella rajoittaa myös osaltaan ranta-alueiden käyttöä

Kaavaluonnoksessa Villa Ensin edustalle esitetyt pysäköintipaikat on kaavaehdotuksessa poistettu ja vastaavasti Merisatamanrannan pysäköintipaikat on säilytetty.

Tontin rajaukset ja rakennusoikeus, kerrosluvut, asukasmäärät

Vastine

Munkkisaaren yritystalon rakennusoikeudeksi on merkitty 22 000 k-m². Asemakaavaehdotuksessa on rajattu Munkkisaaren teollisuustalon tonttia siten, että mahdollistetaan tarkoituksenmukainen koko aluetta palveleva katuverkko. Koululle varatun opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueen pienentäminen ei ole mahdollista.

Kaavassa on määrätty rakennusten ylin korkeusasema tai suurin sallittu kerrosluku.

Eirasta ja Merisatamasta tarkasteltuna Hernesaaren rannan korttelien kuusikerrosta korkeiden asuinkorttelien korkeus on nykyisiä telakkahalleja matalampi. Laivakadunkadun varrella on suunniteltu pääosin kahdeksan kerrosta korkeita rakennuksia ja alueen pohjoisosaan neljä 12–16-kerrosta korkeaa asuinrakennusta. Kerrosluvun mataloittaminen esimerkiksi Hernesaarenrannan varrella kuudesta kerroksesta viiteen kerrokseen ei ole kaupunkikuvallisista syistä perusteltua. Samoin eteläisin kortteli on oleellinen osa alueen kaupunkirakenteellista kokonaisuutta.

Rakentamisen määrä noudattaa kaupungin strategian linjauksia. Asuin-kerrosalan lisääntyminen suhteessa osayleiskaavassa esitettyyn kerrosalatavoitteeseen perustuu kaupunkikuvallisiin tavoitteisiin sekä asemakaavoituksen yhteydessä tehtyyn osayleiskaavatasoa tarkempaan kortteli- ja rakennustason suunnitteluun. Asukasmäärän laskennassa on käytetty Hernesaaren osayleiskaavan ja asemakaavan suunnittelun yhteydessä samaa mitoitusarvoa, joka on 41,5 k-m²/ asukas. Tilastollinen asumisväljyys vaihtelee Helsingissä sekä alueittain että asunnon omistusmuotojen mukaan.

Viherkerroin, virkistysalueiden määrä ja palvelut sekä maisematila

Vastine

Viherkerrointa koskeva kaavamääräys on poistettu kaavaehdotuksesta ja korvattu asuinkortteleita koskevilla pihaja kattoja koskevilla määräyksillä, joiden tavoitteena on laadukas ja viihtyisä asuinympäristöympäristö ja ekologisesti kestävä korttelirakenne.

Hernesaaren merenrantajulkisivu koostuu kuusi kerrosta korkeista asuinkerrostalokortteleista. Kerrosluvun vaihtelua on käytetty runsaasti alueen sisäisessä rakenteessa sekä alueen pohjoisosan 12–16-kerrosta korkeissa asuinrakennuksissa. Katto- ja maatasokerrosten elävöittämiseen on laadittu useita kaavamääräyksiä koskien asuntojen kadulle aukeavia etupihaja, terassialueita, erkereitä sekä istutettuja ja asukkaiden käytössä olevia kattoalueita.

Hernesaareen on suunniteltu kaksi rinnakkaista asuinkorttelivyöhykettä. Asuinkorttelien mitoitus antaa lähtökohdan rantapuiston mitoitukselle. Asemakaavassa puistoalueeksi (VP-1) merkityn puistoalueen leveys laajuus vaihtelee kapeimmillaan noin 40 metrin ja leveimmillään noin 90 metrin välillä. Kapeimmillaan puisto on etelässä, missä meritäyttäjien teknistaloudellinen toteutettavuus asettaa suurimpia haasteita. Leveimmillään puisto on korttelirakenteen lomaan laajetessaan. VP-1-merkinnällä osoitetut alueet sisältävät erilaiset puistoon sijoittuvat jalkankulun ja pyöräilyn reitit ja toiminnalliset alueet. Pohjoisessa Hernesaarenranta liittyy kantakaupungin etelärannan virkistysaluevyöhykkeeseen, joka nykyiselläänkin muodostuu vaihtelevan luonteisten puisto- ja rantajaksojen ketjusta. Laajimmillaan viheralueet ovat Tähtitorninvuoren, Kaivopuiston sekä Pyhän Birgitan puiston alueilla. Merisatamanrannassa kokonaisuuteen kuuluvien viheralueiden leveys vaihtelee noin 45 metristä noin 100 metriin (Merikadun ja Merisatamanranta-kadun välillä). Virkistysalueiden määrä on arvioitu riittäväksi. Kapeakin puisto mahdollistaa monenlaisen toiminnan sijoittumisen ja ainutlaatuisen paikan muodostumisen. Hernesaarenrannan luonteeseen kuuluu myös ympäröivän merimaiseman avoin tila ja mahdollisuus täydentää virkistysaluetarjontaa käyttämällä merialueita virkistyksessä.

Kaavaluonnoksessa esitetyt kaksi kelluvaa ravintolarakennusta on poistettu kaavaehdotuksesta puistoalueen rauhoittamiseksi huoltoliikenteeltä.

Virkistysalueiden palveluihin kuuluvat muun muassa koira-aitaukset. Kaavaratkaisun mukainen Eiranranta-kadun siirto pienentää hieman Rantakallionpuistossa sijaitsevaa suosittua koira-aitausta, josta katualueeksi on kaavassa osoitettu noin 210 m². Koira-aitauksen koko on nykyisin noin 4 060 m², josta pienille koirille on varattu noin 1 060 m². Laskennallisesti kaavan mukaisen ratkaisun voi arvioida pienentävän

koira-aitausta noin 5–6 %. Tämä pieneneminen voidaan katsoa vähäiseksi suhteessa alueen kokonaispinta-alaan. Palvelun ei arvioida merkittävästi heikkenevän, sillä alue on tavanomaista koira-aitausta suurempi. Helsingin koirapalvelulinjauksen mukainen uusien aitausten tavoitteellinen minimikoko kantakaupungissa on 600 m². Kaksiosaisen aitausten tavoitekokoon on 3 000 m², josta pienille koirille varataan vähintään 600 m². Yksiosaisen aitausten tavoitekokoon on 1 500 m².

Pitkät avomerinäkyvät Eiranrannasta ja Ursininkalliolta kaventuivat kaavan toteuttamisen seurauksena vähäisissä määrin. Laadittujen havainnekuvien perusteella Hernesaaren kärki peittäisi toteutuessaan näkymää Pihlajasaarten ja Ursininkallion välillä. Kuitenkin Hernesaaren ja Tiirakarin välitse Ursininkalliolta säilyy pitkä näkymälinja avomerelle. Pyhän Birgitan puistosta näkyvät Tiirakarin länsipuolelle peittyvät, mutta pitkiä näkymälinjoja merelle säilyy Tiirakarin ja Kuivasaaren välisellä sektorilla.

Yhdyskuntatekninen huolto, katukorot, vaikutusten arviointi, meluvaikutukset, lumen vastaanotto ja suuronnettomuuksiin varautuminen

Vastine

Risteilijälaitureille sijoittuvan uuden veneiden talvisäilytysalueen yhdyskuntatekniseen huoltoon on varauduttu suunnittelemalla uudet teknisen huollon verkostot Munkkisaarenlaituri-kadulle. Järjestelyt tarkentuvat toteutussuunnitteluvaiheessa.

Laivakadun korkeusasemaa on kaavaehdotuksen suunnittelun aikana laskettu lähemmäksi nykyistä maanpintaa Hietalahden telakan pääportin kohdalla, jotta liikennöinti Arctech Helsingin telakka-alueelle onnistuu tulevaisuudessakin ilman laajoja taseusmuutoksia telakka-alueella.

Kaavamääräys korttelikohtaisista kierrätyshuoneista on lisätty kaavaehdotukseen. Munkkisaaren yritystalon jätehuolto järjestetään kaavaehdotuksen liikennesuunnitelman mukaan Munkkisaarenlaituri-kadulta.

Meluun ja ilmanlaatuun liittyvää vaikutustenarviointia on tehty sekä asemakaavaa että osayleiskaavaa varten laadittuihin selvityksiin tukeutuvana asiantuntijatyönä. Arvioinnissa on otettu huomioon liikenne-ennusteiden mukainen liikenteen muutos katuverkossa. Kaavan ei arvioida aiheuttavan kaava-alueen ulkopuolelle merkittäviä vaikutuksia. Asiaa on tarkemmin kuvattu kaavaselostuksessa sekä kaavaan liittyvissä selvityksissä.

Lumen vastaanottopaikat -selvityksen (2010) mukaan lumenkaadosta meriveden laatuun ja sedimentteihin kohdistuvien paikallisten haittavai-

kutusten katsotaan olevan merkityksettömiä Hernesaaren vastaanotto-paikalla. Mahdolliset haitta-aineet leviävät laajalle alueelle ympäristöön, jolloin pitoisuudet laimenevat ja kokonaisvaikutusta ei pystytä erotta-maan muusta taustakuormituksesta. Roskaantumisen on koettu olevan vähäisempää Hernesaassa verrattuna useimpiin muihin vastaanotto-paikkoihin. Hernesaaren lumenvastaanottoaika palvelee normaaliti-lanteessa kantakaupunkia, Munkkiniemeä ja Lauttasaarta. Poikkeuk-sellisen lumisina talvina paikalle tuotava lumikuormien keräysalue voi olla laajempikin muiden vastaanottoaika-kojen ruuhkautumisen tai täyt-tymisen vuoksi.

Kaavaratkaisun mukaisen lumenvastaanottoalueen toteutuessa lumi-kuormien esikäsittely tai sulattaminen mahdollistaa likaisimpien kuor-mien puhdistuksen ennen lumen tai sulamisveden päätymistä mereen, mikä vähentää haittavaikutuksia vedenlaadulle.

Suuronnettomuuteen ei varsinaisesti varauduta Hernesaaren kaavoi-tuksessa. Hälytysajoneuvoilla on pääsy alueelle Laivakadun lisäksi myös Hernesaaren rantapromenadin kautta. Kaavaratkaisun mukainen risteilysatama-alue on Helsingin Sataman hallinnoimaa aidattua turva-toimialuetta, jolle kulkua rajoitetaan.

Vaikutusten arviointiin otetaan mukaan vaikutukset veneilyyn.

Kaavamääräykset

Vastine

Valtion viljavaraston korttelialue on merkitty kaavaehdotukseen merkin-nällä: 'Toimitilarakennusten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa majoitus- ja liiketilaa sekä palveluita.' Merkintä mahdollistaa toiminnan kehittämi-sen kaava-alueen matkailu- ja vapaa-ajan toimintaa edistäviin tarkoi-tuksiin.

Cafe Carusel sijaitsee venesatama-alueella (LV). Ravintolan toimintaan ja alueen kehittämiseen liittyviä suunnitelmia käsitellään yhteistyössä kaupungin liikuntapalveluiden kanssa. LV-aluetta aiemmin koskevalle kaavamääräys 'alueelle ei saa rakentaa kulkuyhteyksiä tai merinäky-mää haittaavia aitoja' on poistettu. Cafe Caruseliin terassialuetta kos-kien on säilytetty nykyinen kaavamääräys ' Alueen osa, jolle saa raken-taa ulkotarjoilualueita palvelevia katoksia. Vähintään 50 % alueesta on istutettava.'

Toiminnan määrittely esimerkiksi ravintoloiden ja kahviloiden suhteen ei rajaa pois mahdollisuutta, että niihin tukeutuu myös muita rantapuis-ton elävöittämistä tukevia palveluita.

Toiminnot, Liikuntapalvelut, veneiden talvisäilytys, uimaranta, ranta-alueiden elävöittäminen, kanava, vesibussiliikenne ja katu- linjaukset.

Vastine

Satama-alueen kaavamerkintänä on 'Satama-alue. Alueelle saa sijoittaa satamatoiminnan edellyttämiä rantarakenteita, täyttöjä, kaivuja, rakennelmia ja rakennuksia. Aluetta saa käyttää veneiden talvisäilytykseen.' Asemakaava ei estä veneiden talvisäilytystä, tuulta estävien rakenteiden rakentamista eikä talvisäilytystelineiden säilyttämistä satama-alueella. Risteilysataman 3,2 hehtaarin maa-alueella on hyvät edellytykset toimia veneiden talvisäilytysalueena satamatoiminnan niin mahdollistaessa, koska risteilyliikennettä ei Hernesaassa ole lähtökohtaisesti talviaikana. Liikuntapalvelut neuvottelevat jatkossa Helsingin sataman kanssa talvisäilytyksen mahdollistamisesta risteilysatama-alueella.

Merisataman puiston pysäköintialueet (LP-1) muutetaan puistoalueiksi (VP) ja uimaranta-alueeksi (VV) lukuun ottamatta Merisatamakatua rajaavaa eteläosaa, jossa merkintänä on 'Yleinen pysäköintialue, joka on varattava talvikaudella veneiden säilytykseen' (LP). Veneiden talvisäilytyksen ajallista kestoa ei määrätä kaavamääräyksellä.

Laitureiden ja veneluiskien sijoittelua voidaan tarkentaa jatkosuunnittelussa, koska niiden sijainnit ovat ohjeellisia.

Rantapuistoon vesialueelle merkityt ravintolat on poistettu kaavaehdotuksesta. Lähiliikunta- ja leikkitoimintojen sijoittaminen Hernesaarenrantaan mahdollistaa alueen monipuolisen käytön eri ikäryhmille. Alueen asukkaiden lisäksi aluetta suunnitellaan muille käyttäjille kuten kaupunkilaisille ja matkailijoille.

Eiranranta soveltuu hyvin uimarannaksi, koska alueella on jo nykyisellään uimapaikka. Avomerelle suuntautuvasta sijainnistaan huolimatta Ursininkallion niemellä sijaitseva jo 1800-luvulla uimahuoneita ja Ursinin uimalaitos. Uimahallin sijoittaminen alueelle on mahdollista Urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueelle.

Uimarannan huoltorakennuksen kerrosalaksi on merkitty 800 k-m² nähtävillä olleessa luonnoksessa esitetyn 1 500 k-m² sijaan. Huoltorakennus rajaa Eirankatua enintään 23 metrin matkalla nähtävillä olleessa luonnoksessa esitetyn 80 metrin sijaan. Rakennusta koskevan kaavamääräyksen mukaan koko kattopinta-ala tulee rakentaa yleiseen käyttöön ulko-oleskelualueeksi mutta katolle ei saa sijoittaa tarjoilualueita. Musiikin soittaminen katolla ei siten ole kahvilatoiminnan kannalta oleellista. Uimarannan toiminta ei muutoinkaan saa aiheuttaa häiriötä lähialueiden asukkaille. Uimarannan toteuttaminen edellyttää nykyisen

Pyhän Birgitan puistossa sijaitsevan vesiliikennelaiturin siirtoa uimarannan turvallisuuden parantamiseksi. Vesiliikennelaitureita esitetään siirrettäväksi Cafe Birgitan länsipuolelle, joka on vesiliikenneturvallisuuden kannalta riittävän etäällä uimarannasta.

Eiranranta kadun siirron perusteena on rantapuistoalueen leventäminen kaupunkilaisten käyttöön. Tässä yhteydessä veneiden talvisäilytys järjestetään maankäytön kannalta tarkoituksenmukaisemmin risteilysataman laituralueella.

Hietalahden ranta-alueiden elävöittäminen ei koske Hernesaaren asemakaava-alueita.

Leijalautailuun voidaan jatkosuunnittelun yhteydessä tutkia Urheilu- ja virkistyspalveluille merkityn VU-alueen aallonmurtajan itärantaa. Eiranrannan ympäristö ei sovellu lajin harrastamiseen alueelle esitetyn veneilyliikenteen johdosta.

Ruoholahden kanavan jatkaminen Hernesaarenrantaan ei ole mahdollista telakkatoiminnan jatkuessa alueella.

Cafe Birgitta

Vastine

Vesiliikennelaituria ja kanavan venepaikkoja suojaava aallonmurtaja on esitetty Hernesaaren osayleiskaavan tarkistetussa ehdotuksessa tammikuussa 2017. Normaalin vuorovaikutuksen lisäksi alueen yrittäjät kutsuttiin sähköpostitse sekä sähköpostin lisäksi Birgitta-kahvion yrittäjä myös henkilökohtaisesti puhelimitse 12.6.2017 pidettyyn Hernesaaren asemakaavoitusta koskevaan infotilaisuuteen, jossa lähialueiden kaavaratkaisut käytiin toimijakohtaisesti kootusti läpi.

Aallonmurtajan sijoittaminen Löylyn eteläpuolelle lisäisi huomattavasti aallonmurtajan toteutuskustannuksia merisyvyyden kasvaessa aina nykyisen aallonmurtajan sijainnin 8 metristä 20 metriin. Itäpuolella on valmis rantarakenne, jota ei ole kustannussyistä myöskään tarkoituksenmukaista uudelleen rakentaa. Aallonmurtaja on melko matala rakenne, sillä se suojaa asiointiin tarkoitettuja venepaikkoja. Sen korkeudeksi riittää puolitoista metriä, jolloin sen yli näkee merelle Birgitta-kahvion terassilta, jonka korkotaso on +2,5 meren pinnasta.

Aallonmurtajaa on kaavaehdotukseen luonnoksessa esitetystä versiosta lyhennetty ja siirretty etelään sen verran kuin se on toiminnallisesti mahdollista. Lisäksi kanavaa on siirretty länteen noin 5 metriä, jotta Cafe Birgitalle esitetyn laajennuksen myyntitila voidaan toteuttaa esitetyllä tavalla.

Voimassa olevassa asemakaavassa on Cafe Birgitalle merkitty 40 k-m² määräala puistoon. Kaavaehdotuksessa nykyinen Cafe Birgitta on merkitty liikerakennusten korttelialueelle 20867 (KL), jonka kerrosala on 750 k-m².

Huoltoajo on merkitty puistoalueelle kaavaan. Kaavassa on lisäksi sallittu jätesäiliön sijoittaminen puistoon.

Munkkisaaren Yritystalo

Vastine

Munkkisaaren Yritystalon edustajat ovat tavanneet alueen suunnittelijoita useasti koskien asemakaavoitusta ja kiinteistön liikenne- ja pysäköintijärjestelyitä. Munkkisaarenlaiturille suunnitellaan katualue, joka mitoituksessa on otettu huomioon mm. lumenvastaanottoalueen ja risteilysataman raskas liikenne sekä jalankulkuyhteydet. Suunnitellun kadun katkaiseminen Munkkisaaren Yritystalon kohdalla ei ole satamatoiminnan kannalta mahdollista. Munkkisaaren Yritystalon kaikkien viiden porrashuoneen läheisyyteen on mahdollista osoittaa huoltoajo tonttialueelta.

Pysäköintipaikkoja korttelialueella on mahdollista sijoittaa rakennukseen. Lisäksi kaavaehdotukseen on lisätty Munkkisaaren Yritystalon pohjoispuolelle autopaikkojen korttelialue, jolle saa sijoittaa maanpäälliseen pysäköintilaitoksen (LPA-1). Noin 200 pysäköintipaikan pysäköintilaitokseen voidaan sijoittaa viereisen asuinkorttelin asukas-pysäköintiä ja toimitilojen pysäköintiä.

Alueen peruskoulua varten suunnitellun YO-korttelialueen kaventaminen ei ole perusteltua. Munkkisaaren Yritystalo ei hyödy leveämmästä piha-alueesta Laivakadun varrella, piha-alue riittää mitoitukseltaan huoltoajon järjestämiseen. Munkkisaaren Yritystalolle on merkitty asemakaavaehdotukseen rakennusoikeudeksi 22 000 k-m².

Viherkerrointa koskeva määräys on poistettu kaavasta. Kaavamääräykset eivät velvoita liittymään jätteenimukeräysjärjestelmään.

Veneilykeskus

Vastine

Veneilykeskukseksi nimetyn teollisuus- ja varistorakennusten korttelialueen 20243 kerrosluku on kaavaehdotukseen luonnoksessa esitetyistä muutettu siten, että kerrosluku on muutettu kolmesta kerroksesta neljään, kerrosalaa lisätty 22 000 k-m²:stä 23 000 k-m²:iin, korttelialueen rajaa on tarkistettu mahdollistamaan tontin sisäiset kulkutarpeet.

Meritäytöt

Vastine

Meritäyttöjen pienentäminen alueen eteläosissa vähentäisi vesiurheilukeskuksen maa-aluetta sekä venepaikkamäärään siten, ettei vierasvenesatamalle ja mahdollisille purjehdusseuroille jää enää riittävästi venepaikkoja eikä vesiurheilukeskukselle maa-aluetta tarkoituksenmukaisen toiminnan järjestämiseksi. Venesatamaan on aiemmin osayleiskaavavaiheessa suunniteltu noin 700 venepaikkaa. Asemakaavaehdotuksen mitoitus mahdollistaa venesatamaan noin 400 venepaikkaa. Lumen vastaanotolle merkitty alue (ET-1) on noin hehtaarin kokoinen maa-alue, jonka mitoitus perustuu toiminnan järjestämiseen tarvittavaan tilaan.

Yhteenveto osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolon yhteydessä järjestetystä yleisötilaisuudesta 6.2.2018

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolon yhteydessä järjestettiin yleisötilaisuus 6.2.2018 Huutokonttorilla klo 18.00-20.00. Paikalla oli noin 40 lähialueen asukasta, maankäytön suunnittelusta vastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi ja liikennesuunnittelija Teemu Vuhtoniemi. Tilaisuudessa esiteltiin asemakaavaluonnoksen sisältö.

Asukkaat toivat esiin mielipiteitä koskien rakentamisen määrää ja korkeutta, kaupunkikuvaa, liikennettä, palveluita, meritäyttöjä, veneilyä, virkistysalueita, kulttuurihistoriallisia arvoja ja luontoarvoja, järjestyshäiriöitä, meluhäiriöitä ja kulkuyhteyksiä.

Yhteenveto Eteläiset kaupunginosat ry:n, Pro Eira ry:n ja Punavuoriseura ry:n järjestämisestä Uusi uljas Hernesaari!? -tilaisuudesta 29.5.2018

Eteläiset kaupunginosat ry:n, Pro Eira ry:n ja Punavuoriseura ry:n järjestämä Uusi uljas Hernesaari!? -tilaisuus järjestettiin 29.5.2018 Pyhän Henrikin seurakuntasalissa klo 17.30-19.30. Paikalla oli noin 100 lähialueen asukasta, apulaispormestari Pia Pakarinen, valtuutettu Björn Månsson, kaupunkiympäristön toimialajohtaja Mikko Aho, kaupunkitutkija Anja Kervanto Nevanlinna sekä maankäytön suunnittelusta vastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi.

Tilaisuudessa esiteltiin asemakaavaluonnoksen sisältö sekä Kaija Santaholman esitys Hernesaaresta.

Tilaisuudessa käytiin keskustelua kutsussa esitetyistä teemoista, joita olivat:

- Millainen elinympäristö suunnitellusta asemakaavasta seuraa?

- Miten suunnitelmat toteutuessaan vaikuttavat Hernesaaren nykyiseen asumiseen?
- Tukehtuvatko Hernesaaren, Eiran, Punavuoren ja Ullanlinnan kaupunginosat lisääntyvän liikenteen ruuhkiin?
- Mitä Hernesaareen aiottu 14 hehtaarin kokoinen louhe- ja purkukiviainesten kierrätyskenttä sekä säilytyskasojen jatkokuljetukset vaikuttavat asukkaiden elinympäristöön? Millainen melukuormitus syntyy murskaamosta ja raskaasta liikenteestä, kun toimintaa on arkisin klo 7 – 22 ja kuljetuksia mahdollisesti myös öisin ja viikonloppuisin?
- Katoavatko Hernesaaren rannan viheralueet sekä meren ja lintujen äänet lopullisesti?

Asukkaat toivat esiin mielipiteitä koskien rakentamisen määrää ja korkeutta, kaupunkikuvaa, liikennettä, joukkoliikennettä, palveluita, meritäyttöjä, veneilyä, virkistysalueita, kulttuurihistoriallisia arvoja ja luontoarvoja, järjestyshäiriöitä, meluhäiriöitä ja kulkuyhteyksiä.

Yhteenveto Eteläiset kaupunginosat ry:n järjestämistä Eiran ja Eiranrannan kaavakävely -tilaisuudesta 2.7.2018

Eteläiset kaupunginosat ry:n järjestämä Eiran ja Eiranrannan kaavakävely järjestettiin 2.7.2018 Eirassa. Paikalla oli 8 lähialueen asukasta ja rannan käyttäjää sekä maankäytön suunnittelusta vastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi.

Asukkaat toivat esiin mielipiteitä koskien kulttuurihistoriallisia arvoja ja luontoarvoja, järjestyshäiriöitä, meluhäiriöitä, kulkuyhteyksiä, viherrakentamisen määrää ja korkeutta.

Yhteenveto Eiranrannan kylmävesiuimareiden järjestämästä yleisötilaisuudesta 7.8.2018

Eiranrannan kylmävesiuimareiden järjestämä Eiranrannan uimapaikkaa koskeva tilaisuus järjestettiin 7.8.2018 Eiranrannan uimapaikalla. Paikalla oli noin 20 lähialueen asukasta ja rannan käyttäjää, apulaispormestari Anni Sinnemäki, hallintoasiantuntija Anna Villeneuve sekä alueen maankäytön suunnittelusta vastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi.

Asukkaat toivat esiin huolen, että Hernesaaren asemakaavaluonnoksen mukainen virallinen uimaranta toisi alueelle lisää kaupunkilaisia, liikennettä ja järjestys- ja meluhäiriöitä esimerkiksi uimarannalle suunniteltavan kahvilan musiikista.

Tilaisuudessa esiteltiin alustavasti tulevan Hernesaaren asemakaavaehdotuksen sisältöä, jossa uimarantarakenus olisi asemakaavaluonnoksessa esitettyä merkittävästi pienempi ja pysäköinti olisi siirretty pois Villa Ensin edestä.

**Yhteenveto Hernesaaren aluerakentamista käsittelevästä asukasillasta
24.10.2018**

Kaupunginkanslian Länsisatama projektin tiimi yhteistyössä Eteläiset kaupunginosat -asukasyhdistyksen kanssa järjesti Hernesaaren aluerakentamista käsittelevästä asukasillasta 24.10.2018. Tilaisuudessa esiteltiin mm. Hernesaaren aluerakentamisen käynnistymistä, rakennusten purkuja ja Hernesaaren välivarastokentän toimintaa

**Yhteenveto Eiranrannan uimaranta ja rantapuisto workshop -tilaisuudesta
26.10.2018**

Asemakaavoituksessa järjestettiin 26.10. Eiranrannan uimaranta ja rantapuisto workshop -tilaisuus, johon kutsuttiin Eteläiset kaupunginosat ry:n, Pro Eira ry:n ja Punavuoriseura ry:n edustat sekä muita alueen toimijoita. Paikalla oli noin 20 lähialueen asukasta ja rannan käyttäjää, maankäytön suunnittelusta vastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi ja alue-suunnittelija Jere Saarikko.

Tilaisuudessa esiteltiin suunnittelutilanne ja käytiin kommentointikieros, jossa kaikki osallistujat saivat kertoa suunnitelmasta mielipiteitä.

**Eteläiset kaupunginosat ry:n edustajien ja kaavoittajan tapaaminen
11.12.2018**

Asemakaavoituksessa järjestettiin 11.12. Eteläiset kaupunginosat ry:n edustajien ja kaavoittajan tapaaminen. Paikalla oli noin 10 lähialueen asukasta ja rannan käyttäjää sekä maankäytön suunnittelusta vastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi.

Tilaisuudessa käytiin keskustelua suunnitteluratkaisuista mm. rakentamisen määrän, virkistysalueiden ja liikenteen suhteen.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 8.4.–7.5.2019

Muistutukset ja kirje

Kaavaehdotuksesta tehtiin 14 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui 1 kirje. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat maankäyttöön ja toimintoihin, meritäyttöihin, rakentamisen määrään ja korkeuteen, liikenteeseen ja pysäköintiin, virkistysalueisiin ja viherrakentamiseen, liikuntapalveluihin, yhdyskuntatekniseen huoltoon, kaavamääräyksiin ja suojeluun, nimistöön, vaikutuksiin ja vuorovaikutukseen sekä Munkkisaaren Yritystaloon ja Valtion viljavarastoon.

Kirjeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat maankäyttöön ja toimintoihin, rakentamisen määrään ja korkeuteen, liikenteeseen ja pysäköintiin, virkistysalueisiin, meritäyttöihin, nimistöön ja vaikutuksiin

Vastineet aihepiireittäin

Maankäyttö ja toiminnot, meritäytöt ja rakentamisen määrää ja korkeus

Vastine

Eiran noin 1 000 asukkaan kaupunginosa tulee täydentymään noin 7 600 asukkaan Hernesaaren kaupunginosalla. Ursininkallioiden läheisyydessä olevien puistoalueiden käyttäjämäärän lisäys on otettu suunnittelussa huomioon. Kaava-alueen rajauksen ulottaminen kohti Merisatamanpuistoa ja Eiranranta-kadun linjaaminen Merikadun tukimuuriin mahdollistaa Ursininkallion rantapuistoalueen leventämisen. Ranta-alueen nykyinen käyttö pysäköinti- ja veneiden talvisäilytysalueena ei ole tarkoituksenmukaista alueen käyttäjämäärän kasvaessa. Merisatamanpuiston nykyiset pysäköintialueet (LP-1) muutetaan puistoalueiksi (VP) ja uimaranta-alueeksi (VV) lukuun ottamatta Merisatamanranta-katua rajaavaa eteläosaa, jossa merkintänä on 'Yleinen pysäköintialue, joka on varattava talvikaudella veneiden säilytykseen' (LP). Alueella oleville jätteen syväkeräyssäiliöille esitetään jatkossa uusi sijainti. Veneiden talvisäilytys voidaan siirtää jatkossa Hernesaaren risteilylaitureille. Telakkakadun rakentaminen on aloitettu, joten Telakkakadulta Eiranrantaan kääntyvän katulinjauksen muuttaminen ei ole enää mahdollista. Parhaillaan toteutettava katualueen mitoitus koskeva muutos vähentää nykyisiä istutettuja alueita, mutta kaava lisää jatkossa puistoalueen pinta-alaa kokonaisuutena. Kaikkien kaupunkilaisten käyttöön suunniteltavan puiston leventäminen mahdollistaa uimarannan ja siihen liittyvien toimintojen toteuttamisen alueelle.

Lähiliikunta- ja leikkitoimintojen sijoittaminen Hernesaarenrantaan mahdollistaa alueen monipuolisen käytön eri ikäryhmille. Alueen asukkaiden lisäksi aluetta suunnitellaan muille käyttäjille kuten kaupunkilaisille

ja matkailijoille. Toiminnallisten alueiden lisäksi rantapuistoon sijoittuu rauhallisempia alueita kiireettömään maisemien katseluun ja oleskeluun. Hernesaaren rantapuistosta tavoitellaan kaiken kaikkiaan uudenlaista ja elämyksellistä merellistä puistoaluetta. Alueen virkistysmahdollisuudet paranevat rantapuiston rakentamisen myötä. Rantavyöhykkeellä mahdollistetaan uimarannan lisäksi vesiurheilukeskuksen toteuttaminen alueen eteläosaan.

Hernesaaren eteläkärkeen on merkitty palvelu- ja liikerakennusten korttelialue, jonka rakennusoikeus on 5 000 k-m². Kerrosalan sijoittaminen tontille edellyttää, että osa toiminnoista sijoitetaan maanalaisiin kerroksiin. Kaavassa on merkitty julkisivun ja vesikaton leikkauskohdan ylimmät korkeusasemat, jotka vastaavat korkeudeltaan 4 kerrosta korkeaa asuinkerrostaloa. Tavoitteena on mahdollistaa Hernesaaren kärkeen vetovoimaisen hankkeen toteuttaminen. Esimerkiksi museo tai muu kulttuuritoiminto täydentäisi sopivalla tavalla ranta-alueiden liikunta- ja vapaa-ajanpalveluita. Maankäytönsuunnittelun yhteydessä on tunnistettu paikan merkitys Helsingille ja jatkosuunnittelun yhteydessä pyritään valikoimaan hanke, joka Helsingin niemen eteläisimpänä rakennuksena toisi lisäarvoa Helsingille ja jolla olisi myös valtakunnallista merkittävyyttä.

Helsingin kaupunki on aktiivisesti kehittänyt Hernesaaren nykyisiä matkailu- ja vapaa-ajanpalveluita.

Meritäyttöjen pienentäminen alueen eteläosissa vähentäisi vesiurheilukeskuksen maa-aluetta sekä venepaikkamäärään siten, ettei vierasvenesatamalle ja mahdollisille purjehdusseuroille jää enää riittävästi venepaikkoja eikä vesiurheilukeskukselle maa-aluetta tarkoituksenmukaisen toiminnan järjestämiseksi. Venesatamaan on aiemmin osayleiskaavavaiheessa suunniteltu noin 700 venepaikkaa. Asemakaavaehdotuksen mitoitus mahdollistaa venesatamaan noin 400 venepaikkaa. Lumen vastaanotolle merkitty alue (ET-1) on noin hehtaarin kokoinen maa-alue, jonka mitoitus perustuu toiminnan järjestämiseen tarvittavaan tilaan.

Kaavassa on määrätty rakennusten ylin korkeusasema tai suurin sallittu kerrosluku. Eirasta ja Merisatamasta tarkasteltuna Hernesaaren rannan kortteleiden kuusikerrosta korkeiden asuinkortteleiden korkeus on nykyisiä telakkahalleja matalampi. Laivakadun varrella on suunniteltu pääosin kahdeksan kerrosta korkeita rakennuksia ja alueen pohjoisosaan neljä 12–16-kerrosta korkeaa asuinrakennusta. Kerrosluvun mataloittaminen esimerkiksi Hernesaarenrannan varrella kuudesta kerroksesta viiteen kerrokseen ei ole kaupunkikuvallisista syistä perusteltua. Samoin eteläisin kortteli on oleellinen osa alueen kaupunkirakenteellista kokonaisuutta.

Rakentamisen määrä noudattaa Hernesaaren osayleiskaavan kerrosalataavoitteen ja kaupungin strategian linjauksia. Asuinkerrosalan lisääntyminen suhteessa osayleiskaavassa esitettyyn kerrosalataavoitteeseen perustuu osittain kaupunkikuvallisiin tavoitteisiin ja osittain asemakaavoituksen yhteydessä tehtyyn osayleiskaavatasoa tarkempaan kortteli- ja rakennustason suunnitteluun. Asukasmäärän laskennassa on käytetty Hernesaaren osayleiskaavan ja asemakaavan suunnittelun yhteydessä samaa mitoitusta, joka on 41,5 k-m²/ asukas. Tilastollinen asumisväljyys vaihtelee Helsingissä sekä alueittain että asunnon omistumuotojen mukaan.

Kaavaratkaisussa on otettu huomioon sekä merenpinnan noususta aiheutuvat tulvat että paikallisten rankkasateiden aiheuttamat tulvat. Alueellinen korkotaso katualueilla on uuden toteutettavan alueen osalta vähintään tasolla +3. Suunniteltu maanpinnan yleistaso on n. +5,5...+6,8 uusien asuinkortteleiden kohdalla. Ainoastaan länsirannan olemassa olevalla ja nykyisessä käytössään säilyvällä risteilijälaiturialueella korkotaso jää alle tason +3 ollen +2,2...+2,8. Tällä alueella on myös säilytettäviä rakennuksia, joiden ympäristössä nykyinen korkotaso säilytetään.

Liikenne ja pysäköinti

Vastine

Pyöräliikenne ja jalankulku:

Eiranrannan pohjoisreunassa kulkevaa jalkakäytävää ei ole tarkoituksenmukaista poistaa. Jalkakäytävä palvelee muun muassa Telakkakadulta, Merisatamanrannasta, Merikadulta ja Helsinginniemenpuistosta saapuvia jalankulkijoita. Erillinen jalkakäytävä palvelee myös kadun pohjoisreunalle moottoriajoneuvoja pysäköiviä henkilöitä.

Armfeltintien jatkona Eiranrantaan kulkeva jalankulun nykyinen porrasyhteys säilytetään. Portaiden suuntausta ei ole tarkoituksenmukaista kääntää Eiranrantaa vasten, sillä suunnitteluratkaisu leventäisi tarpeettomasti katualuetta. Esteettömän yhteyden tarkempaa suunnittelua jatketaan Rantakallionpuiston suunnitelmien päivittämisen yhteydessä. Esteetön kulku Merikadulta Eiranrantaan on mahdollista Eiranrannan ja Merisatamanrannan risteuksen kautta.

Armfeltintien jatkona olevien portaiden kohdalle ei ole tarpeellista tehdä erillistä suojatietä. Kadun linjaosuudelle tulevien liikennevalo-ohjaamattomien suojateiden tarvetta harkitaan aina huolellisesti, sillä edellä mainitut suojatiet ovat turvattomampia risteysalueilla oleviin suojateihin nähden. Telakkakadun ja Eiranrannan risteyksessä oleva suojatie on muutaman kymmenen metrin päässä porrasyhteydestä, jolloin erillistä välisuojatietä ei ole tarpeen tehdä.

Eiranrannan pyöräliikenteen järjestelyjä on muutettu 1-suuntaisiksi, jotta Telakkakadun ja Eiranranta-kadun välinen risteysalue saadaan suunniteltua johdonmukaiseksi, sujuvaksi ja turvalliseksi reitiksi pyöräilijöille. 1-suuntaiset pyörätiet ovat tutkimusten mukaan turvallisempia 2-suuntaisiin pyöräteihin nähden.

Raitiotie:

Hernesaaren raitiotie on kaupunkiraitiotie, jota suunnitellaan liikennöitäväksi nykyisellä yksisuuntaisella vaunukalustolla, joka säilyy käytössä vielä vuosikymmeniä. Hernesaaren raitiotielinjaa varten ei tehdä erikseen uutta vaunuhankintaa. Aikanaan hankittavaa kaksisuuntaista kalustoa voidaan toki käyttää yksisuuntaisen tavoin. Kaupunkiraitioverkon muuttamista kaksisuuntaiseksi ei tällä hetkellä suunnitella, koska se edellyttäisi myös koko raitiovaunukaluston uusimista.

Raitiokiskojen kaarteiden kirskuntaa voidaan hillitä suunnittelemalla kaarteet tarpeeksi suurin kaarresätein, mille asemakaavaehdotuksessa on varattu riittävästi tilaa.

Raitioliikenteen kääntymistä Hernesaaren eteläisessä kärjessä ei ole mahdollista järjestää Purjekalanaukion ja PKL 20864 korttelialueiden kautta muun muassa korkeuseroista johtuen.

Hernesaaren raitiotien päätepysäkin kääntösilmukka kiertää korttelin AK20862. Päätepysäkillä tehdään jättölaituri ja kaksi lähtölaituria, jolla varaudutaan siihen, että tulevaisuudessa Hernesaarella voi liikennöidä kaksi raitiolinjaa. Kaksi raitiovaunulinjaa riittää palvelemaan Hernesaaren nykyisen ja uuden maankäytön tuottamaa liikennettä sekä kesäisin risteilymatkailijoita.

Telakkakatu ja raitiotielinjasto:

Helsingin kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 8.6.2016 (§ 11) hyväksynyt Hietalahdenrannan, Telakkakadun ja Eiranrannan liikennesuunnitelman. Tämän jälkeen on Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunta 23.8.2016 päätöksellään (§ 340) hyväksynyt Hietalahdenrannan, Telakkakadun, Punavuorenkadun välillä Hietalahden laiturin–Telakkakatu, Merimiehenkadun välillä Hietalahden laiturin–Telakkakatu, Pursimiehenkadun välillä Hietalahdenlaiturin–Telakkakatu, Hietalahdenlaiturin, Bulevardin välillä Abrahaminkatu–Hietalahdenkatu, Munkkisaarenkadun välillä Telakkakatu–Hylkeenpyytäjänkatu, Eiranrannan välillä Telakkakatu–Hylkeenpyytäjänkatu katusuunnitelmat nrot 30289/1, 30290/1–2, 30291/1, 30292/1, 30293/1, 30294/1–2, 30311/1, 30316/1, 30317/1, joiden lähtökohtana ovat olleet lain edellyttämällä tavalla asemakaavat (nrot 12100, 7676, 7341 ja 10800) sekä kaupunginvaltuuston 8.6.2016 hyväksymä liikennesuunnitelma. Katusuunnitelmat ovat saaneet lainvoiman kesäkuussa 2017.

Telakkakadun autoliikenteen kapasiteettia ei pystytä lisäämään, sillä Telakkakatu rajautuu olemassa oleviin rakennuksiin. Entiseltä telakkaradalta vapautuva tila hyödynnetään raitioliikenteen käyttöön sujuvan joukkoliikenneyhteyden takaamiseksi.

Joukkoliikenteen palvelutaso paranee, kun Hietalahdenrantaan, Telakkakadulle ja Eiranrantaan saadaan raitiotieyhteys. Uusi raitiolinja tulee palvelemaan Etelä-Helsingin länsiosaa ja myöhemmin Hernesaaren uutta maankäyttöä.

Hietalahdenrannan ja Telakkakadun uudistamisen myötä pyöräilyn pääreitti voidaan jatkaa Telakkakatua pitkin katkeamattomana Eiranrantaan. Selkeät pyöräliikenteen järjestelyt vähentävät jalkakäytävillä pyöräilyä, mikä parantaa myös jalankulkijoiden olosuhteita.

Liikenteen sujuvuus:

Hernesaaren asemakaava tuottaa liikennettä Laivakadulle ennusteen mukaan noin 9 500 ajoneuvoa vuorokaudessa ja luonnollisesti liikenteen lisäys heikentää omalta osaltaan liikenteen sujuvuutta ruuhka-aikaan Telakkakadulla, jonne noin kaksi kolmasosaa Hernesaaren liikenteestä suuntautuu. Yksi kolmasosa suuntautuu Eiranrantaa itään. Ennusteiden mukaan liikenteen lisäys Helsingin tonttikaduilla on vähäistä. Liikenteen reitinvalinta katuverkolla riippuu kuitenkin katuverkon toimivuudesta. Telakkakadun liikenteen ruuhkautuessa on mahdollista, että liikennettä siirtyy Fredrikinkadulle ja muille etelä-pohjoissuunnan kaduille.

Hernesaaren tuottama liikenne heikentää autoliikenteen sujuvuutta Hietalahdenrannassa, Mechelininkadulla sekä Porkkalankadun rampeilla: autoliikenne ruuhkautuu ja ruuhka-ajan kesto kasvaa. Liikenteen lisääntyminen vaikuttaa suhteellisesti eniten Telakkakadulla, sillä Hernesaaren tuottama liikenne jakautuu katuverkkoon ennen Mechelininkatua.

Hyvät joukkoliikenne- sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteydet vähentävät henkilöauton käytön tarvetta. Joukkoliikenteen palvelutaso paranee, kun Telakkakadulle saadaan raitiotieyhteys. Uusi raitiolinja palvelee Hernesaaren lisäksi nykyisiä asukkaita Etelä-Helsingin länsiosassa. Hernesaareissa ja Telakkakadulla raitioliikenteelle varataan oma ajoneuvoliikenteestä erotettu kaista, jolloin liikennöinnin häiriöherkkyys pienenee.

Liikenne on järjestetty tarkoituksenmukaisesti edistäen erityisesti joukkoliikenteen ja jalankulun ja pyöräliikenteen toimintaedellytyksiä.

Eiranranta-katuyhteyden siirrolla ei pyritä parantamaan autoliikenteen sujuvuutta. Katuyhteyden siirrolla mahdollistetaan puistoalueen laajentaminen. Telakkakadun uudet liikennejärjestelyt eivät lisää kadun autoliikenteen kapasiteettia nykyisiin liikennejärjestelyihin nähden.

Hälytysajoneuvot voivat käyttää Telakkakadulla hälytysajossa myös raitioliikenteen kaistoja, jolloin pelastuslaitoksen toiminta ei merkittävästi heikkene.

Risteilysatama ja raskas liikenne:

Lumen vastaanotto tuo talvisin satama-alueen viereiselle Munkkisaa-renlaituri-kadulle raskasta liikennettä. Lumen vastaanoton aiheuttama raskaan liikenteen määrä vaihtelee vuosittain lumitilanteen mukaan. Kesäsin Hernesaaren risteilysataman toiminta lisää liikennettä alueella. Risteilyliikennettä on toukokuusta syyskuuhun. Helsingissä käy vuosittain keskimäärin 300 risteilyalusta. Risteilymatkustajien määrä ja alusten koko on kasvanut vuosittain. Hernesaaren risteilylaituriin mahtuu kolme 300 metriä pitkää alusta samanaikaisesti. Yleensä risteilyvieraat tekevät ohjatun päiväkierroksen linja-autoilla, joita saatetaan tarvita 60 laivaa kohden.

Risteilyalukset saapuvat Hernesaaren satama-alueelle tyypillisesti aamulla, jolloin retkibussien tuottama liikenne kulkee kaduilla ruuhkasuunnan vastaisesti. Tyypillisesti lähtö satamasta tapahtuu klo 9:30 jälkeen, jolloin aamun työmatkaliikenne on vähentynyt katuverkossa. Retkibussit saapuvat takaisin satama-alueelle eri aikaisesti, jolloin liikennevaikutukset katuverkon muun liikenteen sujuvuudelle ovat vähäisiä.

Katualue:

Puistovyöhykkeen leventäminen ja Telakkakadun sekä Eiranrannan risteilyksen sujuvat liikennejärjestelyt vaativat katualueen leventämisen. Eiranrantaan on varattu riittävä tila risteilysataman tuottamalle bussiliikenteelle.

Kaavamerkinnot:

Maanalaisen kokoojakadun selvitys on päätetty kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 8.10.2019. Asemakaavaan ei merkitä erillistä varusta maanalaiselle kokoojakadulle.

Pysäköinti:

Veneiden talvisäilytyksen siirryttyä Hernesaaren risteilysataman alueelle Eiranrannan varrella olevaa yleistä pysäköintialuetta ei ole tarpeellista säilyttää.

Telakka-alue

Telakan ympäristön liikennejärjestelyt on suunniteltu yhteistyössä telakan edustajien kanssa. Asemakaavaan on lisätty P-merkintä, joka mahdollistaa Telakan alueelle suunnitellut autopaikat.

Munkkisaaren yritystalo

Munkkisaaren yritystalon ympäristön liikennejärjestelyitä on suunniteltu yhdessä Munkkisaaren yritystalon edustajien kanssa. Munkkisaarenlaituri-kadun läpiajoliikenne tullaan järjestämään kaksisuuntaisena mahdollistaen myös Munkkisaaren yritystalon huoltoliikenteen. Satama-alueen mitoituksista ja alueen ajoyhteyksistä johtuen porrashuoneiden huoltoyhteyksiä on muutettu. Tulevaisuudessa Munkkisaaren yritystalon huoltoliikenteen toiminta järjestetään sekä tontilla että Munkkisaarenlaituri-kadulla sijaitsevalla LPA-korttelialueella kadun suuntaisina huoltotaskuina. LPA-korttelialue 20869 osoitetaan yksinomaan Munkkisaaren yritystalon tontin käyttöön. Huoltoliikenteen järjestelyt muuttuvat nykyisiin järjestelyihin nähden. Kaksisuuntainen ajoneuvoliikenne Munkkisaarenlaiturilla ja kiinteistön huoltoajo on mahdollista järjestää liikennesuunnitelmassa esitetyllä mitoituksella. Jokaisen viiden porrashuoneen läheisyyteen on jatkossa mahdollista järjestää huoltoajoneuvojen kulku. Munkkisaarenlaiturille on suunniteltu jalkakäytävä, jotta toimiloihin asiointi ja rannan myötäisen jalankulun virkistysreitien käyttö on mahdollista turvallisesti jalankulkijana. Munkkisaarenlaiturilla kulkevien jalankulkijoiden yhteydet ovat turvalliset uusien liikennejärjestelyiden ja huoltoliikenteen yhteyksien myötä. Jalkakäytävää ei ole tarkoituksenmukaista siirtää kadun länsireunaan, koska tällöin ajoneuvoliikenteen ja Munkkisaaren yritystalon ovien välille muodostuisi vaarallinen konfliktipiste, jossa Munkkisaaren yritystalosta poistuvat henkilöt astuisivat suoraan ajoradalle. Munkkisaarenlaiturilla pyöräily tapahtuu ajoradalla.

Virkistysalueet ja viherrakentaminen

Vastine

Saatujen muistutusten perusteella asemakaavaehdotukseen on tehty tarkennuksia, jotka mahdollistavat enemmän viherrakentamista Herresaaren alueelle. Kaavan viherkattomääräystä on laajennettu koskemaan useampia kortteleita ja katujen (Merisiilinkatu, Vuokkokalankatu ja Korallikatu) mitoituksia on levennetty, jotta kaduille on mahdollista sijoittaa puurivit ja muita istutuksia.

Asuinkortteleiden pihoja ja kattoja koskevilla määräyksillä tavoitellaan laadukasta ja viihtyisää asuinympäristöä ja ekologisesti kestävää korttelirakennetta. Korttelialueiden maantasokerrosten elävöittämiseen on laadittu useita kaavamääräyksiä koskien asuntojen kadulle aukeavia

sisäänkäynti- ja etupihoja, terassialueita, erkereitä sekä istutettuja ja asukkaiden käytössä olevia kattoalueita. Korttelipihojen lisäksi sisäänkäynti-, etupiha- ja terassivyöhykkeisiin liittyy istutuksia, ja niitä varten on laadittu erillinen rakentamisohje.

Rannanpuoleiset etupihavyöhykkeet laajentavat visuaalisesti puistoaluetta, joka on paikoin kapea. Kapeimmillaan puisto on etelässä, missä meritäyttöjen teknistaloudellinen toteutettavuus asettaa suurimpia haasteita. Leveimmillään puisto on laajetessaan korttelirakenteen lomaa puistomaisiksi aukioiksi. VP-1-merkinnällä osoitetut alueet sisältävät puistoon sijoittuvat jalankulun ja pyöräilyn reitit, toiminnalliset alueet ja rauhallisemmat viheralueosuudet. Pohjoisessa Hernesaarenranta liittyy kantakaupungin etelärannan virkistysaluevyöhykkeeseen, joka nykyiselläänkin muodostuu vaihtelevan luonteisten puisto- ja rantajaksojen ketjusta. Virkistysalueiden määrä on alueella arvioitu riittäväksi. Kapeakin puisto mahdollistaa monenlaisen toiminnan sijoittumisen ja ainutlaatuisen paikan muodostumisen. Hernesaarenrannan luonteeseen kuuluu myös ympäröivän merimaiseman avoin tila ja mahdollisuus täydentää virkistysaluetarjontaa käyttämällä merialueita virkistykseen. Ravintola Löylyn kohtaa lukuun ottamatta asemakaava mahdollistaa vapaan kulkemisen meren rannassa koko rantapuiston osalta ympärivuotisesti. Niemen eteläkärki on varattu vesiurheilulle, mutta alue on avoin kaikille ja niemen kärkeen pääsee vapaasti ihaillemaan merimaisemaa.

Kaupungin linjausten mukaan virkistysalueiden palveluihin kuuluvat muun muassa koira-aitaukset. Kaavaratkaisun mukainen Eiranranta-kadun siirto pienentää hieman Rantakallionpuistossa sijaitsevaa suositua koira-aitausta, josta katualueeksi on kaavassa osoitettu noin 210 m². Koira-aitauksen koko on nykyisin noin 4 060 m², josta pienille koirille on varattu noin 1 060 m². Laskennallisesti kaavan mukaisen ratkaisun voi arvioida pienentävän koira-aitausta noin 5–6 %. Tämä pieneneminen voidaan katsoa vähäiseksi suhteessa alueen kokonaispinta-alaan. Palvelun ei arvioida merkittävästi heikkenevän, sillä alue on tavanomaista koira-aitausta suurempi. Helsingin koirapalvelulinjauksen mukainen uusien aitausten tavoitteellinen minimikoko kantakaupungissa on 600 m². Kaksiosaisen aitausten tavoitekokonaisuus on 3 000 m², josta pienille koirille varataan vähintään 600 m². Yksiosaisen aitausten tavoitekokonaisuus on 1 500 m². Laitureiden ja veneluiskien sijoittelua voidaan tarkentaa jatkosuunnittelussa, koska niiden sijainnit ovat ohjeellisia.

Hernesaaren rantapuiston toteuttamisen ohjelmointi tapahtuu, kun asemakaava on hyväksytty ja ohjelmoinnissa huomioidaan rakennusaikainen logistiikka ja alueen toteuttamisen vaiheistus.

Liikuntapalvelut

Vastine

Liikuntapalveluiden mukaan Eiranranta soveltuu hyvin uimarannaksi. Avomerelle suuntautuvasta sijainnistaan huolimatta Ursininkallion niemellä sijaitseva jo 1800-luvulla uimahuoneita ja Ursinin uimalaitos. Alueella on nykyisellään uimapaikka, jolla on haasteita epävirallisen luonteensa johdosta liittyen uinnin ja vesiliikenteen yhteensovittamiseen, valvontaan ja esimerkiksi wc- ja pukutilojen puutteeseen. Uimapaikan käyttäjämäärä tulee jatkossa moninkertaisesti kasvamaan. Valvottu uimaranta ja riittävät tilat uimarannan liikunta- ja kahvilapalveluita varten turvaavat rannan kunnossapidon ja vesialueen käyttäjien turvallisuutta. Uimaranta ei ole aidattu alue, joten alueella säilyvät nykyiset kävely-yhteydet. Alueen nykyisiä laitur-, hiekkaranta- ja avokallioalueita ei ole tarkoitus muuttaa. Myöskään merenpohjan muokkaamista tai aallonmurtajia uimarannan edustalla ei ole suunniteltu.

Uimarannan huoltorakennuksen kerrosalaksi on merkitty 800 k-m². Huoltorakennuksen rakennusala rajaa Eiranranta-katua enintään 23 metrin matkalla ja on 45 metrin etäisyydellä rantaviivasta. Rakennus on etäällä rannasta Merikadun läheisyydessä eikä merkittävästi muuta ranta-alueen kaupunkikuvaa. Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema on +7.0 metriä, jolloin rakennuksen yli säilyy merimaisema esimerkiksi Merikadulta ja Eirasta tarkasteltuna. Rakennus sopeutuu riittävästi ympäristöönsä mereltä päin tarkasteltuna jääden Merikadun tukimuurin yläpinnan korkotasolle.

Rakennusta koskevan kaavamääräyksen mukaan koko kattopinta-ala tulee rakentaa yleiseen käyttöön ulko-oleskelualueeksi. Rakennukseen saa sijoittaa enintään 250 k-m² kahvilatilaa palvelemaan uimarannan käyttäjiä. Liikuntapalveluiden tilaohjelma sisältää lisäksi esimerkiksi henkilökunnan sosiaali- ja työtilaa, liikuntatilaa, varastotilaa esimerkiksi välinevuokrausta varten, pukuhuone-, suihku- ja wc-tiloja. Katolle ei saa sijoittaa tarjoilualueita, joten musiikin soittaminen katolla ei ole kahvilatoiminnan kannalta oleellista. Kahvilatoiminta sisätiloissa ei aiheuta meluhäiriötä lähialueelle. Uimarannan toiminta siinä missä muukaan puiston toiminta ei saa aiheuttaa häiriötä lähialueiden asukkaille. Uimarannan toteuttaminen edellyttää nykyisen Pyhän Birgitan puistossa sijaitsevan vesiliikennelaiturin siirtoa uimarannan turvallisuuden parantamiseksi ja turvallisen vesialueen merkitsemistä kelluvilla poijuilla. Uimarannan suunnittelusta ja toteuttamisesta ei ole tehty päätöksiä ja ratkaisut määritetään jatkosuunnittelussa.

Vesiliikennelaitureita esitetään siirrettäväksi Cafe Birgitan länsipuolelle, joka on vesiliikenneturvallisuuden kannalta riittävän etäällä uimarannasta.

Venesataman käyttäjistä tai rakennusalojen suunnitteluvarauksista ei päätöksiä. Lumenvastaanotto ja veneily- ja vesiuurheilutoiminnot yhdyskuntateknisen huollon rakennusten alueella (ET-1) eivät ole keskenään ristiriidassa. Toiminnot ovat eriaikaisia. Kiertotalous alueen vuoroittaiskäytön muodossa tehostaa alueen maankäyttöä. ET-1-alueen ja Venesatama-alueen (LV) rakennusaloja ei ole tarkoituksenmukaista sijoittaa lähemmäksi toisiaan. Lumenvastaanottoalue on tarkoituksenmukaista sijoittaa ulommaksi muista toiminnoista ja LV-alueen rakennusala on sijoitettu nykyiselle maa-alueelle. Venesatama-alueella (LV) ja yhdyskuntateknisen huollon rakennusten alueella (ET-1) merkinnät 'Rakennusala, jolle saa sijoittaa veneilyä ja vesiuurheilua tukevia toimintoja.' on muutettu muotoon 'Huoltorakennuksen rakennusala.' ja 'Huoltorakennuksen rakennusala, jolle saa lisäksi sijoittaa liike- ja palvelutiloja.' Merkintä mahdollistaa aiempaa monipuolisemman käyttötarkoituksen rakennusaloille. Kaavaehdotus mahdollistaa säännöllisen vesibussiliikenteen Hernesaaresta.

Suunnitelmassa on varattu korttelialue liikunta- ja urheilurakennuksia varten. Korttelin rakennusoikeus on 27 000 k-m² ja se on mitoitettu siten, että siihen on mahdollista toteuttaa esimerkiksi jääkiekkokaukaloita ja muita sisäliikuntakenttiä. Alueen lähiliikunnan ja lenkkeilyn mahdollistavia suunnitteluratkaisuita on kuvattu selostuksen kohdassa '2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen kuvaus' kappaleessa 'Urheilu- ja liikuntarakennusten korttelialue', 'Puisto sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden alue', 'Urheilu- ja virkistyspalveluiden alue' ja 'Uimaranta-alue'.

Yhdyskuntatekninen huolto

Vastine

Hernesaaren asemakaava mahdollistaa lumen vastaanottotoiminnan jatkumisen alueella. Kaavan tilavaraus mahdollistaa lumikuormien käsittelyn, esimerkiksi suurimpien roskien poiston ennen mereen kippaamista. Ei ole tiedossa, että Hernesaaren kuljetettavien lumikuormien määrät kasvaisivat suunnitellusti nykyisestä tasosta.

Lumenkäsittelyn periaatteita Helsingissä käsiteltiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 25.9.2019 / asia 21. Asiasta todettiin muun muassa: Kaupunkiympäristön toimiala tulee esittämään parhaillaan valmisteltavana olevassa "Lumenkäsittelyn periaatteet" pitkän aikavälin tavoitteenaan lumen mereen kaadosta luopumista. Helsinki ryhtyy kehittämään kantakaupunkiin soveltuvan teknisen ratkaisun lumen hävittämiseen.

Hernesaaren merivastaanottoa tarvitaan vielä useita vuosia. Siirtymäkauden aikana kantakaupungin alueelle luodaan uudenlainen, kapasiteetiltaan riittävä lumen loppukäsittelyn kokonaisratkaisu, joka perustuu hyvin todennäköisesti lumen sulattamiseen. Ratkaisun osatekijöinä

saattavat tulla kyseeseen tiivistäminen ja logististen kuljetusten yhdistäminen. Hernesaaren merkitys on tällä hetkellä tavattoman suuri toimivan kaupungin edellytysten varmistamiseksi. Toimialan parhaillaan käynnissä olevat lumilogistiikan ja lumenkäsittelyn kehittämishankkeet tuovat osaltaan uusia ratkaisuja meren roskaantumisen vähentämiseksi. Hernesaaren lumen merivastaanoton lopettaminen ei kuitenkaan ole mahdollista, ennen kuin suuremman kapasiteetin tekninen ratkaisu on valmistunut korvaamaan nykyisen merivastaanoton kapasiteetin.

Kaavamääräykset ja suojelu

Vastine

Cafe Carusel sijaitsee venesatama-alueella (LV). Ravintolan toimintaan ja alueen kehittämiseen liittyviä suunnitelmia käsitellään yhteistyössä kaupungin liikuntapalveluiden kanssa. LV-aluetta aiemmin koskevalle kaavamääräys 'alueelle ei saa rakentaa kulkuyhteyksiä tai merinäky- mää haittaavia aitoja' on poistettu. Rakennusala ja terassialue on rajattu kaavassa. Cafe Caruseliin terassialuetta koskien on säilytetty nykyinen aavamääräys ' Alueen osa, jolle saa rakentaa ulkotarjoilualueita palvelevia katoksia. Vähintään 50 % alueesta on istutettava.'

Satama-alueen kaavamerkintänä on 'Satama-alue. Alueelle saa sijoittaa satamatoiminnan edellyttämiä rantarakenteita, täyttöjä, kaivuja, rakennelmia ja rakennuksia. Aluetta saa käyttää veneiden talvisäilytysalueeseen.' Asemakaava ei estä veneiden talvisäilytystä, tuulta estävien rakenteiden rakentamista eikä talvisäilytystelineiden säilyttämistä satama-alueella. Risteilysataman 3,2 hehtaarin maa-alueella on hyvät edellytykset toimia veneiden talvisäilytysalueena satamatoiminnan niin mahdollistaessa, koska risteilyliikennettä ei Hernesaassa ole lähtökohtaisesti talviaikana. Liikuntapalvelut neuvottelevat jatkossa Helsingin sataman kanssa talvisäilytyksen mahdollistamisesta risteilysatama-alueella. Veneiden talvisäilytyksen ajallista kestoa ei määrätä kaavamääräyksellä. Venesatama-alueelle edellytetään kaavamääräyksellä 1 autopaikka kolmea venepaikkaa kohden. Autopaikkojen tarkempi sijoittaminen ja pysäköinnin hinnoittelu on jatkosuunnitteluasia.

Ursininkallioiden länsipuolelle sijoitetun uimarannan huoltorakennuksen korkeus on pyritty määrittelemään siten, että rakennus ei erotu ympäristöstään tai peitä Eiran rakennusten julkisivuja. Rakennuksen ja Eiran RKY-alueen välissä oleva katulinja tukimuureineen ja kaiteineen muodostaa myös kaupunkitilaa voimakkaasti jakavan elementin ja taustan näkyville mereltä koti Eiraa. Huoltorakennuksen on katsottu sopeutuvan riittävällä tavalla Eiranrannan useita aikaisempia muutoksia läpi käyneeseen ympäristökokonaisuuteen

Hernesaassa on voimassa rakennuskielto.

Nimistö

Vastine

Hernesaaren nimistönsuunnittelu alkoi vuodenvaihteessa 2013–14, jolloin alueella oli aloitettu osayleiskaavan laatiminen. Nimistötoimikunnan käsittelyyn asia tuli ensimmäistä kertaa keväällä 2014. Tällöin nimistötoimikunta linjasi alustavasti, että alueen tulevan nimistön aihepiirin tulisi olla paikkaan sopivasti merellinen. Seuraavissa käsittelyissä nimistön aihepiiriksi valikoitui monista tarjolla olleista vaihtoehdoista hedelmällisin: eksoottiset merieläimet ja kaukaisten merien kalat sekä muu aiheeseen liittyvä sanasto. Lopullisen nimiesityksensä nimistötoimikunta antoi silloiselle kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolle 3.5.2017 § 37. Nimiesitystä täydennettiin pieniltä osin vielä myöhemmin, muun muassa korttelinimien osalta 6.6.2018 § 30.

Uuden kaavanimistön suunnittelussa on otettava huomioon koko pääkaupunkiseudun nimistö sekä suomeksi että ruotsiksi, mikä huomattavasti rajoitti käytettävissä olevia aihepiirejä ja sanastoa. Esimerkiksi telakka- ja satamatoimintaan liittyvää sanastoa on käytetty nimistön aihepiireinä monilla vanhoilla telakka- ja satama-alueilla, minkä lisäksi vaikkapa rantakasvillisuutta, kaloja ja merilintuja on käytetty nimiaiheina hyvinkin kattavasti ranta-alueilla koko pääkaupunkiseudun tasolla. Nimistön kaksikielisyys ja toimivuus tasapuolisesti molemmilla kielillä asettaa lisäksi erityisiä haasteita uusien suurten ryhmänimikokonaisuuksien koostamiselle.

Nimistötoimikunta linjasi, että Länsisataman kaupunginosassa Jätkäsaarella jo leimalliseksi ja jopa tavaramerkiksi muodostunut valtamerellinen nimistön aihepiiri soveltuu jatkettavaksi samaan kaupunginosaan kuuluvassa Hernesaarella. Jokseenkin saman teeman hyödyntäminen myös helpottaa orientoitumista nimistön avulla koko kaupungin mittakaavassa. Hernesaaren nykyisen täyttömaa-alueen lähihistoria kytkeytyy nimenomaan satamatoimintaan ja risteilyaluksiin ja sitä kautta myös kaukasiin meriin. Nimistötoimikunnan mielestä kaukomaihin viittaavan aihepiirin hyödyntäminen nimenomaan Hernesaarella, kansainvälisten risteilyalusten kohtaamispaikassa meren äärellä, oli perusteltua.

Eksoottiset merieläimet koettiin rikkaaksi, värikkääksi ja houkuttelevaksi nimistön aihepiiriksi sekä rinnasteiseksi Jätkäsaaren varsin globaaliinkin nimistöön. Satama- ja ahtausaiheista nimistöä on tulossa lisää Kalasataman ja Sompasaaren osa-alueille, minkä koettiin myös rajoittavan tämän aihepiirin käyttöä Hernesaarella. Liian samankaltainen nimistö eri puolilla kaupunkia aiheuttaa sekaannusta ja pahimmassa tapauksessa jopa haittaa pelastusturvallisuudelle.

Vaikutukset ja vuorovaikutus

Vastine

Hernesaaren asemakaavaehdotus perustuu Hernesaaren lainvoimaiseen osayleiskaavaan, jonka yhteydessä on tehty vaikutusten arviointi ja esitetty vaihtoehtoisia suunnitelmia. Meluun ja ilmanlaatuun liittyvää vaikutustenarviointia on tehty sekä asemakaavaa että osayleiskaavaa varten laadittuihin selvityksiin tukeutuvana asiantuntijatyönä. Arvioinnissa on otettu huomioon liikenne-ennusteiden mukainen liikenteen muutos katuverkossa. Kaavan ei arvioida aiheuttavan kaava-alueen ulkopuolelle merkittäviä vaikutuksia. Asiaa on tarkemmin kuvattu kaava-selostuksessa sekä kaavaan liittyvissä selvityksissä.

Lumen vastaanotto- ja -selvityksen (2010) mukaan lumenkaadosta meriveden laatuun ja sedimentteihin kohdistuvien paikallisten haittavaikutusten katsotaan olevan merkityksettömiä Hernesaaren vastaanotto- ja -paikalla. Mahdolliset haitta-aineet leviävät laajalle alueelle ympäristöön, jolloin pitoisuudet laimenevat ja kokonaisvaikutusta ei pystytä erottamaan muusta taustakuormituksesta. Roskaantumisen on koettu olevan vähäisempää Hernesaassa verrattuna useimpiin muihin vastaanotto- ja -paikkoihin. Hernesaaren lumenvastaanotto- ja -paikka palvelee normaalitalanteessa kantakaupunkia, Munkkiniemeä ja Lauttasaarta. Poikkeuksellisen lumisina talvina paikalle tuotava lumikuormien keräysalue voi olla laajempikin muiden vastaanotto- ja -paikkojen ruuhkautumisen tai täyttymisen vuoksi. Kaavaratkaisun mukaisen lumenvastaanotto- ja -alueen toteutuessa lumikuormien esikäsitteily tai sulattaminen mahdollistaa likaisimpien kuormien puhdistuksen ennen lumen tai sulamisveden päätymistä mereen, mikä vähentää haittavaikutuksia vedenlaadulle.

Pitkät avomerinäkyvät Eiranrannasta ja Ursininkalliolta kaventuvat kaavan toteuttamisen seurauksena vähäisissä määrin. Laadittujen havainnekuvien perusteella Hernesaaren kärki peittäisi toteutuessaan näkymää Pihlajasaarten ja Ursininkallion välillä. Kuitenkin Hernesaaren ja Tiirakarin välitse Ursininkalliolta säilyy pitkä näkymälinja avomerelle. Pyhän Birgitan puistosta näkyvät Tiirakarin länsipuolelle peittyvät, mutta pitkiä näkymälinjoja merelle säilyy Tiirakarin ja Kuivasaaren välisellä sektorilla.

Ursininkallioiden länsipuolelle sijoitetun uimarannan huoltorakennuksen korkeus on pyritty määrittelemään siten, että rakennus ei erotu ympäristöstään tai peitä Eiran rakennusten julkisivuja. Huoltorakennuksen ja Eiran RKY-alueen (Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt) välissä oleva katulinja säilytettävine tukimuureineen ja kaitteineen muodostaa myös kaupunkitilaa voimakkaasti jakavan elementin ja taustan näkyville mereltä kohti Eiraa.

Ka-vp-merkintä kohdistuu Juhani Ahon puiston näkymälinjan jatkeeseen ja näkymälinjan huomioon ottamiseen Ursinkallion puistoalueen jatkosuunnittelussa. Juhani Ahon puiston keskiakselin näkymälinjan jatke sijaitsee ka-vp-merkityn alueen keskellä.

Huoltorakennuksen on katsottu sopeutuvan riittävällä tavalla Eiranrannan useita aikaisempia muutoksia läpi käyneeseen ympäristökokonaisuuteen.

Eiranrannan uimarannan huoltorakennuksen vaikutusten arviointi on lisätty selostuksen kohtaan 'Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja siluettiin sekä kulttuuriperintöön'. Uimarantarakennuksen katolla olevan ulko-oleskelualueen kaiteet ovat jatkosuunnitteluasia ja ne on mahdollista toteuttaa esimerkiksi lasista. Aurinkovarjot katolla eivät peitä merimaisemaa merkittävällä tavalla.

Kaavaehdotuksen rakennusten varjostavuutta on tutkittu erillisen varjostavuusselvityksessä, josta selostuksessa on otteita. Eiranrannan ja Ursininkallioiden varjostuminen ei poikkea merkittävästi nykytilanteesta, jossa ilta-aurinko laskee nykyisten halli- ja siilorakennusten taakse. Vaikutusten arvioinnissa on lisäksi arvioitu kaavan toteuttamisen vaikutuksia veneilyyn

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä (MRL 65 §) 8.4.–7.5.2019, jona aikana kunnan jäsenillä ja osallisilla on ollut mahdollisuus jättää kaava-aineistosta muistutus. Pdf.-tiedostojen asiasanahaku saattaa olla osittain puutteellista. Vuorovaikutuksen kannalta kyse ei ole kuntalaisen oikeusturvaa vaarantavasta puutteesta.

Munkkisaaren Yritystalo

Vastine

Munkkisaaren yritystalon, Valtion viljavaraston, Fordin talon, Arctech Helsinki Shipyardin ja Helsingin sataman toimintoja on sovitettu yhteen toimijoiden välillä järjestetyissä yhteiskokouksissa yleis- ja asemakaavoituksen yhteydessä. Nykyinen teollisuus- ja varastorakennuksiksi rakennettu ympäristö muuttuu asuin- ja työpaikka-alueeksi sekä osaksi kantakaupunkia.

Kantakaupungin kaupunkikuvallisista lähtökohdista katualueet rajautuvat rakennuksiin. Pysäköintipaikat sijoitetaan pysäköintilaitoksiin, rakennuksiin tai kaavaan merkityille pysäköintipaikka-alueille, joita on esimerkiksi Munkkisaaren yritystalon, Fordin talon ja Arctech Helsinki Shipyardin tonteilla. Kaavaehdotukseen on merkitty Munkkisaaren Yritystalon pohjoispuolelle ja Fordin talon eteläpuolelle autopaikkojen korttelialueet (LPA-1), jotka mahdollistavat maanpäällisten pysäköintilaitos-

ten toteuttamisen työpaikkojen ja asuinalueen läheisyyteen. Pysäköintilaitokset on mahdollista toteuttaa siten, että ne palvelevat vuorottaiskäyttöisesti asukas- ja työpaikkapysäköintiä.

Lähtökohtana uusien ja olemassa olevien korttelialueiden mitoitukselle on ollut olemassa olevien kiinteistöjen ajo- ja huoltoyhteyksien ja sataman toimintaedellytysten turvaaminen sekä uutta asuinalueita palvelevan Laivakadun katumitoitus. Munkkisaarenlaiturin puolelle on suunniteltu raskaalle ajoneuvoliikenteelle mitoitettu katualue satama-alueen ja olemassa olevien rakennusten väliin. Mitoituksessa on otettu huomioon sataman ja sen varrella olevien kiinteistöjen toimintaedellytykset, lumenvastaanottoalueen ja venesataman yhteystarpeet sekä turvalliset jalankulkuyhteydet. Laivakatu palvelee pääosin asuinalueita. Katua mitoitetaan turvalliset kävely- ja pyöräily-yhteydet, liiketilojen edusalueet ja puuistutukset, raitiotieyhteys, pääosin henkilöajoneuvoliikenne ja asiointipysäköinti.

Munkkisaaren yritystalon nykyistä tonttia on kavennettu Laivakadun puolella raitiotieyhteyden ja pyöriteiden mitoittamiseksi Laivakadulle. Katualue on mitoitettu kapeaksi ilman puuistutuksia johtuen olemassa olevasta rakennuskannasta ja uusien asuinkortteleiden mitoituksista. Katulinjauksen siirtäminen itään ei ole tarkoituksenmukaista, koska se kaventaisi alueen peruskoulua varten suunniteltua YO-korttelialuetta. Koulun korttelialueen leikkialueille ja pelikentälle varattu piha-alue on todettu suunnittelun yhteydessä suhteutettuna oppilas- ja päiväkotiryhmä määriin riittämättömiksi. Munkkisaaren Yritystalo ei saisi toiminnallista etua leveämmästä piha-alueesta Laivakadun varrella. Kaavaehdotuksen mukainen piha-alue on mitoitukseltaan tarkoituksenmukainen huoltoajon järjestämiseen Munkkisaaren yritystalon tontilla.

Ehdotuksen mukainen tontin mitoitus mahdollistaa huoltoajon lisäksi puiden istuttamisen tontin reunaan. Tämä on alueen kaupunkikuvan kannalta toivottavaa, koska Munkkisaaren yritystalon kohdalla Laivakadulla on 90 metrin matka ilman katupuita johtuen katutilan kapeudesta. Kaavaehdotuksessa on määrätty puiden istuttamisesta myös Fordin talon ja veneilykeskuksen korttelialueille.

Muistutuksen esille tuotu rakennusalan laajentaminen Laivakatuun kiinni estäisi huoltoajoyhteyden järjestämisen tontilla Munkkisaaren yritystalon Laivakadun puoleisille porrashuoneille. Huoltoajoyhteys on suunniteltu Laivakadulta Laivakadun suuntaisesti Henry Fordin aukiolle ja edelleen Munkkisaarenlaiturille, koska huoltoajoneuvot eivät mahdu kääntymään tontilla ja palaamaan takaisin Laivakadulle. Edellä mainitun huoltoajoyhteyden rakentaminen rakennuksen pitkän julkisivun suuntaiseksi huoltoajolle varatuksi sisätilaksi ei ole Laivakadun varrella kaupunkikuvallisesti toivottava suunnitteluratkaisu.

Muistutuksessa esiin tuodun Munkkisaarenlaituri-kadun katkaiseminen Munkkisaaren Yritystalon kohdalla ei ole sataman eikä alueen tulevien toimintojen toimintaedellytysten varmistamisen kannalta tarkoituksenmukaista. Alue Munkkisaaren yritystalon länsipuolen julkisivun ja vesialueen välissä on satama-alue, jota on vuokrattu Munkkisaaren Yritystalolle. Alueen käyttö alueen toteutuksen myötä katu- ja satama-alueena on välttämätöntä satamatoimintojen edellytysten turvaamiseksi. Ajo- ja kävely-yhteyksiä tarvitaan myös Munkkisaarenlaiturilla asiointiin alueen kiinteistöissä. Korttelialueen Munkkisaarenlaiturin puolella on korttelialueen mitoituksen puolesta mahdollista järjestää huoltoajon kääntyminen tontilla. Huoltoliikenteen ohjaaminen Matalasalmenkadun kautta Munkkisaarenlaiturille olisi toivottava jatkosuunnitteluratkaisu alueen muiden kiinteistöjen tapaan myös Munkkisaaren yritystalon osalta. Tällöin raskas liikenne ei kulkisi tulevan vastapäätä suunnitellun tulevan peruskoulun vierestä.

Munkkisaaren yritystalo on tuonut esiin huoltoajon tarpeen kaikkien porrashuoneiden edustalle. Tämä on mahdollistettu Hernesaaren liikennesuunnitelmassa, jossa tontille on merkitty neljä ajoyhteyttä. Munkkisaarenlaiturille on lisätty katualueelle kääntöympyrä Fordin talon eteläpuolelle alueen kiinteistöjen huoltoliikenteen kääntymistä varten. Kaavaehdotukseen on lisätty lisäksi Munkkisaarenlaiturille huoltoajoa palveleva LPA-korttelialue 20869, joka mahdollistaa pysähtymisen Munkkisaaren toimitilan porrashuoneen edustalle sekä LPA-1-korttelialue Munkkisaaren yritystalon pohjoispuolelle, joka voi mahdollistaa asukas- ja työpaikkapysäköinnin alueella.

Munkkisaaren yritystalon huoltoliikenteen järjestelyt muuttuvat mutta ovat edelleen toimivat. Kaavaehdotus mahdollistaa toimivien huoltoyhteyksien järjestämisen tontilla kaikkien Munkkisaaren yritystalon porrashuoneiden läheisyyteen

Kaavaehdotusta on muutettu siten, että korttelikohtaisia kierrätys-huoneita koskeva kaavamääräys on poistettu ja LPA-korttelialue 20869 on määrätty Munkkisaaren yritystalon käyttöön.

Valtion viljavarasto

Vastine

Munkkisaaren yritystalon, Valtion viljavaraston, Fordin talon, Arctech Helsinki Shipyardin ja Helsingin sataman toimintoja on sovitettu yhteen toimijoiden välillä järjestetyissä yhteiskokouksissa yleis- ja asemakaavoituksen yhteydessä. Näiden kokousten yhteydessä on ehdotettu maanpäällisen pysäköintilaitoksen sijoittamista Munkkisaaren yritystalo ja Valtion viljavaraston väliin. Asemakaavoitus teetti pysäköintilaitoksesta tämän pohjalta viitesuunnitelman keväällä 2019. Laitoksen kapasiteetti on noin 200 autopaikkaa.

Hernesaaren asemakaavaluonnoksessa esitetyn kahden autopaikkojen korttelialueen (LPA-1) lisäksi ehdotukseen on lisätty kolmas autopaikkojen korttelialue Munkkisaaren yritystalon ja Valtion viljavaraston väliin. Tähän laitokseen tukeutuu myös ALP-korttelialueen 20858 pysäköintiratkaisu, koska korttelialueen päivittäistavarakauppojen keskittymän ja siihen liittyvien asiointipysäköintipaikkojen lisäksi kannenalainen asukaspysäköintilaitos osoittautui jatkotarkastelussa taloudellisesti haastavaksi. Kolmas pysäköintilaitos mahdollistaa autopaikkojen sijoittamisen maanpäälliseen pysäköintilaitokseen kohtuulliselle jalankulkuetäisyydelle alueen pohjoisosan työpaikka- ja asuinkortteleista.

Suomen Viljava ilmoitti toukokuussa 2019, että suunnitelma kaavaehdotukseen sisällytetystä 1 200 k-m² toimitilaisärakentamisen tarpeesta ja pysäköintilaitoksen sijoittamisesta Munkkisaaren yritystalon ja Valtion viljavaraston väliin on muuttunut.

Kaavaehdotuksen mukainen pysäköintilaitos ei aiheuta merkittävää haittaa elinympäristön laadulle. Pysäköintilaitoksen rakennusala on 8 metrin etäisyydellä ikkunattomasta viljasiilon julkisivusta ja Valtion viljavaraston korttelialueen toimitilakäytössä olevan rakennuksen julkisivusta. Toimitilakäytössä käytössä olevan rakennuksen Munkkisaarenlaiturin puoleisella julkisivulla ikkunat avautuvat kohti merimaisemaa. Pysäköintilaitos mahdollistaa Suomen Viljavan maanpäällisten pysäköintipaikkojen sijoittamisen pysäköintilaitokseen. Pysäköintilaitos on mahdollista suunnitella kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi. Kaavaratkaisu mahdollistaa tehokkaan maankäytön ja viereisten asuin- ja työpaikka-alueiden pysäköinnin sijoittamisen kohtuullisen kävelymatkan etäisyydelle.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat ympäristövaikutuksiin, rakennussuojeluun ja vedenalaiseen kulttuuriperintöön, liikenteeseen, vesihuoltoon ja veneilyn runkoväyliin.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Väylävirasto
- Museovirasto
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- kaupunginmuseo

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy.

Vastineet lausuntoihin

Ympäristövaikutukset

Vastine

Asemakaavaa varten on kaavaluonnoksen pohjalta laadittu ympäristömeluselvitys (*Akukon Oy, Raportti 171380-01, 22.8.2018*) tiiviissä yhteistyössä Helsingin Sataman kanssa. Työn tavoitteena on ollut sovittaa yhteen ympäristömelun näkökulmasta Hernesaaren asemakaavan tavoitteet erityisesti risteilysataman toiminnan ja kehittämismahdollisuuksien kanssa siten, että luodaan samanaikaisesti edellytykset terveellisen ja viihtyisän asuinympäristön rakentumiselle ja satamatoimintojen kehittymiselle. Kaavassa on laaditun meluselvityksen perusteella annettu määräyksiä, joilla ohjataan jatkosuunnittelua siten, että varmistettaisiin työssä asetettujen tavoitteiden täyttyminen.

Kaavaehdotus mahdollistaa läpitalon huoneistojen suunnittelun Laivakadun varrelle, mutta niiden ehdotonta edellyttämistä kaavassa ei ole nähty välttämättömäksi. Melua koskeva asumisviihtyisyys ja terveellisyys asuinrakennuksen sisätiloissa on kaavassa ratkaistu riittäväillä äänitasoerovaatimuksilla, missä on otettu tavanomaisen katuliikennemelun lisäksi huomioon raitiotien enimmäisäänitasot sekä laivamelun pienitaajuisuus.

Laivaliikenteen ja siihen liittyvän maaliikenteen aiheuttamat ilmanepäpuhtauspäästöt on otettu huomioon arvioitaessa kaavaratkaisun ilmanlaatuvaikutuksia.

Rakennussuojelu ja vedenalainen kulttuuriperintö

Vastine

Helsingin kaupunki on teettänyt vuonna 2017 arkeologisen vedenalais-selvityksen Hernesaaren vesialueelle (Vahanen ja Ark-sukellus, 2017). Tutkimus kattoi käynnistymässä olevan hankkeen ja tiedot siitä on liitetty aluetta koskevaan vesilain mukaiseen lupahakemukseen.

Fordin talon tehdasrakennus on merkitty kaavaan sr-2 suojelumerkinnällä ja yleinen sauna Löyly sr-1-suojelumerkinnällä.

Fordin talon lisärakentamisen rakennusala on asemakaavassa sijoitettu siten, että korotusosa ei ulotu Laivakadun tai Henry Fordin kadun puoleiseen julkisivulinjaan. Lisärakentaminen vaikuttaa siten korkeudeltaan huolimatta rakennuksen kokonaishahmoon pääasiassa satamalaiturin puoleisella sivulla, jossa se puolestaan rinnastuu ympäröiviin, kor-

keudeltaan vastaaviin uudisrakennuksiin. Lisärakenteet tulee suunnitella jatkosuunnittelun yhteydessä siten, etteivät ne heikennä suojeltavan rakennuksen hallitilojen avoimuutta.

Löylyn suojelumerkintä perustuu sekä rakennuksen korkeatasoiseen arkkitehtuuriin että sen arvoon esimerkkinä Helsingin 2000-luvun alkupuolen muuttuvasta kaupunkikulttuurista. Todettu erityinen kulttuurihistoriallinen merkitys ja kaupunkikuvallisesti keskeinen sijainti osana Hernesaaren merellistä julkisivua on katsottu riittäviksi perusteiksi kohteen poikkeuksellisen varhaiselle suojelulle.

Valtion viljavarastolle ei ole merkitty suojelumerkintää, koska kaupunkisuunnittelulautakunta on Hernesaaren osayleiskaavan laadinnan yhteydessä antanut jatkosuunnitteluohjeen koskien rakennuksen suojelutavoitteita. Viljasiilojen teollisuushistoriallinen merkitys ja asema kaupunginosan maamerkinä otetaan huomioon alueen jatkosuunnittelussa.

Villa Ensin eteen kaavaluonnoksessa esitetyt pysäköintipaikat on kaavaehdotuksessa poistettu ja säilytetty alueella olemassa oleva Merisataman kadun varrella sijaitseva pysäköintialue. Ka-vp-merkintä kohdistuu Juhani Ahon puiston näkymälinjan jatkeeseen ja näkymälinjan huomioon ottamiseen Ursinkallion puistoalueen jatkosuunnittelussa. Juhani Ahon puiston keskiakselin näkymälinjan jatke sijaitsee ka-vp-merkityn alueen keskellä. Ka-vp-rajauksen leveys on määritelty Juhani Ahon puistosta etelään avautuvan näkymäalueen kannalta riittäväksi; alueen ensimmäisessä asemakaavassa esitetty laajempi puistokokonaisuus ei enää ole hahmotettavissa Eiran kaupunkikuvassa. Ursinkallioiden länsipuolelle sijoitetun uimarannan huoltorakennuksen korkeus on pyritty määrittelemään siten, että rakennus ei erotu ympäristöstään tai peitä Eiran rakennusten julkisivuja. Rakennuksen ja Eiran RKY-alueen välissä oleva katulinja tukimuureineen ja kaiteineen muodostaa myös kaupunkitilaa voimakkaasti jakavan elementin ja taustan näkymille mereltä koti Eiraa. Huoltorakennuksen on katsottu sopeutuvan riittävällä tavalla Eiranrannan useita aikaisempia muutoksia läpi käyneeseen ympäristökokonaisuuteen

Liikenne

Vastine

Hernesaaren asemakaavan muutosehdotuksen yhteydessä on tarkasteltu kuinka raitioliikenteen säännöllisyyttä, luotettavuutta ja sujuvuutta voidaan parantaa Bulevardilla ja miten se vaikuttaa muihin liikenne-
muotoihin. Mahdollisia toteutukseen tähtääviä jatkotoimenpiteitä raitioliikenteen nopeuttamisesta tullaan esittämään myöhemmin huomioiden Bulevardin ympäristössä olevat hankkeet.

Laivakadulla yöllä kulkeville bussiliikenteen vuoroille tarkastellaan pysäkkien mahdollisia paikkoja jatkosuunnittelussa. Bussiliikenteen pysäkkien vähäisen käytön vuoksi tarkastelemme pysäkkien sijoittamista mahdollisien Laivakadulle suunniteltavien huoltoliikenteen lastauspaikkojen yhteyteen. Ratkaisu edistäisi katutilan monikäyttöisyyttä.

Vesihuolto

Vastine

Korttelin 20237 läpi menevän ajoyhteyden kohdalle on HSY:n toiveesta merkitty johtokuja. Kaavamääräyksiin on lisätty alueen pääpumpppaamon ilmanvaihtokanavan/hormin sijoittamista viereiselle YU-tontille 20870/2 koskeva määräys.

Veneilyn runkoväylät

Vastine

Helsingin kaupunki on neuvotellut kaavan toteuttamisen edellyttämistä väylämuutoksista Liikenneviraston ja Helsingin Sataman kanssa. Väylämuutosten suunnittelua jatketaan kaavan toteuttamisen yhteydessä Väyläviraston ja Helsingin Sataman kanssa.

Eteläiset kaupunginosat ry:n edustajien ja kaavoittajan tapaaminen 8.8.2019

Asemakaavoituksessa järjestettiin 8.8.2019 Eteläiset kaupunginosat ry:n edustajien ja kaavoittajan tapaaminen. Paikalla oli 2 lähialueen asukasta ja maankäytön suunnittelusta vastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi.

Tilaisuudessa käytiin keskustelua suunnitteluratkaisuista mm. rakentamisen määrän, virkistysalueiden ja liikenteen suhteen.

Kaavaehdotuksen julkinen uudelleen nähtävilläolo (MRL 65 §) 24.9.–23.10.2019

Muistutukset ja kirjeet

Kaavaehdotuksesta tehtiin 9 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat maankäyttöön ja toimintoihin, rakentamisen määrään ja korkeuteen, liikenteeseen ja pysäköintiin, virkistysalueisiin, liikuntapalveluihin, yhdyskuntatekniseen huoltoon, kaavamääräyksiin ja suojeluun, vaikutuksiin ja vuorovaikutukseen sekä Munkkisaaren Yritystaloon ja Valtion viljavarastoon ja Cafe Birgittaan.

Vastineet aihepiireittäin

Maankäyttö ja toiminnot, rakentamisen määrä ja korkeus

Vastine

Maankäyttöön, toimintoihin, rakentamisen määrään ja korkeuteen liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Maankäyttö ja toiminnot, meritäytöt, rakentamisen määrä ja korkeus.'

Liikenne ja pysäköinti

Vastine

Liikenteeseen ja pysäköintiin liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdan 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Liikenne ja pysäköinti'.

Hernesaaren asemakaavan mukaisen maankäytön tuottamista liikenteellisistä vaikutuksista on laadittu erillinen selvitys (WSP 30.8.2019). Suunnitelma on asetettu uudelleen nähtävillä asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen kanssa. Osalliset ovat voineet antaa muistutuksia ja lausuntoja Hernesaaren liikenneselvityksestä 24.9.–23.10.2019.

Selvityksessä on tarkasteltu Hernesaaren suunnittelualueen läheisen katuverkon välityskykyä etenkin Telakkakadun, Hietalahdenrannan ja Eiranrannan osalta. Liikenteen kehityksestä on muodostettu erilaisia alueellisia ja paikallisia kehityskulkuja, joilla on suuri vaikutus suunnittelualueen kulkumuotojakaumaan ja läheisen katuverkon toimivuuteen. Helsingin seudun maankäyttö, asuminen ja liikenne MAL2019 -suunnitelman mukaisella liikenteen kehittymisellä ja toimenpiteillä vuodelle 2030 Telakkakadun, Hietalahdenrannan ja Eiranrannan katuverkko välittää autoliikennettä kohtuullisen hyvin. Liikenne sujuu sitä paremmin, mitä pienempi rooli henkilöautolla on tulevien hernaarelaisten ja alueella vierailevien kulkumuotojakaumassa. Kaavoitusvaiheessa tähän voidaan vaikuttaa huolehtimalla kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksistä sekä pysäköintiratkaisuilla. Raitioliikenteen matka-ajat olivat kaikissa tutkituissa skenaarioissa autoliikennettä nopeampia ja ajoaikojen hajonta vähäistä.

Nykyuran mukaisella kehityksellä ilman MAL2019-suunnitelman mukaista liikenteen kehitystä ja toimenpiteitä Telakkakadun liikenneverkon välityskyky ylittyy ja autoliikenteen matka-ajat kasvavat kohtuuttomasti. Tässä tilanteessa oletuksilla Hernesaaren autonomistuksen kehittymisestä ei ole ratkaisevaa vaikutusta sujuvuuden kannalta, vaan liikenne ruuhkautuu siitä riippumatta. Telakkakadun autoliikenteen kapasiteettia

ei pystytä lisäämään, sillä Telakkakatu rajautuu olemassa oleviin rakennuksiin. Entiseltä telakkaradalta vapautuva tila hyödynnetään raitio liikenteen käyttöön sujuvan joukkoliikenneyhteyden takaamiseksi.

Selvityksen lähtökohdissa ollut Länsilinkin mahdollinen uusi ramppiyhteys parantaa autoliikenteen sujuvuutta Hietalahdenrannassa ja Mechelininkadulla, mutta Telakkakadun yksittäisissä liittymissä sillä ei ole vaikutuksia liittymien toimivuuteen.

Maanalainen kokoojakatu parantaa liikenteen sujuvuutta MAL2019-suunnitelman mukaisilla lähtöoletuksilla, mutta sen toteuttaminen ei ole toimivuuden kannalta kriittistä. Nykyuran mukaisella kehityksellä maanalaisen kokoojakadun Eiranrantaan johtava ramppi kykenee pitämään välityskyvyn lähes riittävänä. Mallaskadulle suunniteltu ramppi heikentää toimivuutta Telakkakadulla.

Maanalaisen kokoojakadun selvitys on päätetty kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 8.10.2019. Asemakaavaan ei merkitä erillistä varasta maanalaiselle kokoojakadulle. Laaditussa liikenneselvityksessä on huomioitu Hernesaaren maankäytön tuottama liikenne kokonaisuudessaan, mutta yksittäisien toimintojen kuten sataman, lumen vastaanoton tai venesataman liikennevirtoja selvityksessä ei katsottu olevan tarkoituksenmukaista eritellä.

Venesataman tuottama liikenne ei kohdistu minkään yksittäisen vuorokauden ajanhetken kohdalle, eli se ei aiheuta merkittävää kuormitusta katuverkon toimivuudelle.

Telakkakadulle, Eiranrantaan ja Munkkisaarenlaiturille on varattu riittävästi tilaa raskaan liikenteen kulkemiselle katualueella.

Hernesaaren liikenneselvityksessä on arvioitu Hernesaaren paikallisten lähtevien matkojen vuorokauden kokonaismääräksi 20 000–21 000 matkaa tarkasteltavasta skenaariosta riippuen. Ennuste sisältää myös paikalliset matkat, joka selittävät jalankulun suurta kulkutapaosuutta. Jalankulun korkeaa kulkutapaosuutta selittää alueen palveluiden, työpaikkojen ja muiden toimintojen läheisyys sekä asukastiheys.

Hernesaaren liikenneselvityksessä on arvioitu ennustettua raitioliikenteen matkustajakuormitusta iltahuipputunnin aikana. Ennusteiden mukaan Telakkakadun uudella osuudella maksimikuormitus on iltahuipputunnin aikana 1900 matkustajaa tunnissa. Hernesaaren liikennesuunnitelmassa on varauduttu siihen, että alueella voi tulevaisuudessa liikennöidä kaksi raitiovaunulinjaa. HSL:llä on tiedostettu raitioliikenteen kapasiteetti Telakkakadulla. Raitioliikenteen kapasiteettiä on mahdollista lisätä muun muassa liikennöimällä raitiovaunuliikennettä riittävän tiheällä vuorovälillä, jotta kapasiteetti riittää iltahuipputunnin aikana 1900

matkustajalle. Hietalahdenrantaan on myös mahdollista liikennöidä alueen joukkoliikennepalvelua tukevilla linjoilla.

Hernesaari toimii markkinaehtoisen pysäköinnin pilottialueena, jossa rakennuttajat voivat itse markkinaehtoisesti määritellä asuinkortteleihin toteutettavien pysäköintipaikkojen määrän. Asuinkortteleiden pysäköintipaikat sijoitetaan alueelle markkinaehtoisesti. Kaupungin muilla ohjauskeinoilla, kuten esim. tontin luovutuksella, on mahdollista ohjata autopaikkojen sijoittamista ensisijaisesti keskitettyihin pysäköintilaitoksiin.

Kadunvarrella olevat pysäköintipaikat varataan lyhytaikaista vieras- ja asiointipysäköintiä varten.

Virkistysalueet

Vastine

Virkistysalueisiin liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Virkistysalueet ja viherrakentaminen.'

Liikuntapalvelut

Vastine

Liikuntapalveluihin liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Liikuntapalvelut'.

Yhdyskuntatekninen huolto

Vastine

yhdyskuntatekniseen huoltoon liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Yhdyskuntatekninen huolto'.

Kaavamääräykset ja suojelu

Vastine

Kaavamääräyksiin ja suojeluun liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'kaavamääräykset ja suojelu'.

Vaikutukset ja vuorovaikutus

Vastine

Vaikutuksiin ja vuorovaikutukseen liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdan 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Vaikutukset ja vuorovaikutus'.

Havainnekuvat on laadittu kaavan mahdollistaman rakentamisen kaupunkikuvallisten vaikutusten arvioimiseen alueesta tehdyn pienoismallin ohella. Lisäksi osalliset ovat pyytäneet tietyistä kuvakulmista laadittuja havainnekuvia vuorovaikutuksen yhteydessä. Havainnekuvien säätillä tai kuvatulla vuodenajalla ei ole merkitystä kaupunkitilan kaupunkikuvallisessa arvioinnissa.

Selostuksen ilmastomuutosta koskevaa suunnitteluratkaisun kuvausta ja vaikutusten arviointia on tarkennettu kohdassa '2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen kuvaus' kappaleessa 'Ekologinen kestävyys' ja kappaleessa 'Vaikutukset ilmastomuutoksen hallintaan ja energiansäästö- ja rakentamiseen'. Laaditut havainnekuvat eivät ole rakennussuunnitelmia eivätkä kaavamääräykset eivät ota kantaa rakennusten väritykseen kuin osaksi kattoa kallistettujen julkisivujen osalta, joista tulee mustia Helsingin kaupunkikuvan mukaisesti. Sen sijaan Korttelikorkeissa on julkisivuja koskeva suunnitteluohje, jonka mukaan julkisivujen värissävyjen lähtökohta on vaaleat, lämpimät, murretut maavärit. Referenssikuvat ovat Eiran kaupunginosasta.

Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (SOVA-laki) velvoittaa tekemään ympäristöarvioinnin sellaisista viranomaisten valmistelemissä suunnitelmista ja ohjelmista, joilla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia, ja jotka perustuvat lakiin, asetukseen tai hallinnolliseen määräykseen, ja jotka luovat puitteet hankkeiden lupa- tai hyväksymispäätöksille. SOVA-lakiin on kuitenkin tehty soveltamisalan osalta nimenomainen rajaus. SOVA-lain 7 §:n 2 momentin mukaan tämän lain mukaista ympäristöarviointia vastaavasta ympäristövaikutusten arvioinnista kaavojen laatimisen yhteydessä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL). SEA-direktiivi on laitettu kansallisesti täytäntöön kaavoituksen osalta maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen muutoksilla SOVA-lain säätämisen yhteydessä. Näin ollen MRL 9 §:n mukainen vaikutusten arviointi täyttää nykyisellään SEA-direktiivin ja SOVA-lain ympäristöarviointia koskevat vaatimukset, eikä erilliselle SOVA-lain mukaiselle arviointimenettelylle ole perusteita.

Munkkisaaren Yritystalo

Vastine

Munkkisaaren Yritystaloon liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Munkkisaaren Yritystalo'.

Valtion viljavarasto

Vastine

Valtion viljavarastoon liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Valtion viljavarasto'.

Cafe Birgitta

Vastine

Cafe Birgittaan liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo' kappaleessa 'Cafe Birgitta'.

Cafe Birgitan edustajien kanssa on pidetty vuonna 2018 neljä erilliskokousta koskien kaavaehdotuksen kahvilaa koskevaa suunnitteluratkaisua. Toimijan edellyttämän suunnitteluratkaisun tutkiminen edellytti vieheen jatkossa toteutettavan kanavan vesiliikenteen toiminnallista mitoitussuunnittelua ja kanavan ja aallonmurtajan perustusrakenteiden mitoitussuunnittelua. Kanavaa ja aallonmurtajaa siirrettiin länteen suhteessa kaavaluonnoksessa merkittyyn sijaintiin, jotta Cafe Birgitan suunnitteleman laajennuksen perustukset voidaan sijoittaa kanavan perustusten kaivannon alueelle.

Cafe Birgitan laajennuksen lisäksi sovittiin kaksikerroksisen lisärakennuksen rakennusalan (500 k-m²) sijoittamisesta Cafe Birgitan pohjoispuolelle siten, että rakennusalojen välillä säilyy nykyinen olemassa oleva yleinen jalankuluyhteys. Erilliset rakennusalat sovittiin muodostettavaksi omaksi liikerakennusten KL-korttelialueeksi kahvila- ja ravintolarakennuksia varten. Jätehuolto ja huoltoajo on kaavassa järjestetty puistoalueelle korttelialueen pohjoispuolelle. Cafe Birgitta ei muistuttanut suunnitteluratkaisusta Hernesaaren asemakaavaehdotuksen kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä.

Kaavanehdotuksen uudelleen nähtävilläolon yhteydessä Cafe Birgitan muistutuksessa tuotiin esiin uusi tavoite, jossa korttelialueen kerrosala tulisi olla 1 000 k-m². Tämä voitaisiin toimijan mukaan mahdollistaa

poistamalla kaavaehdotukseen sovittu yleisen jalankulun yhteys ja purkamalla Cafe Birgitan nykyinen rakennus. Yhdistämällä korttelialueen rakennusalat sekä lisäämällä korttelialueen rakennusoikeutta saavutettaisiin 1 000 k-m² tavoite uudelle kahvila- ja ravintolarakennukselle.

Kaavassa Cafe Birgitan ja lisärakennuksen väliin merkitty raitiotiepysäkiltä rantaan suuntautuva jalankulkuyhteys on todettu jalankulkuverkoston kannalta merkittäväksi. Lisäksi suora 5 metriä leveä yhteys turvaa esteettömän näkymän rantapuistosta ja Eiranranta -kadulta meren suuntaan. Jalankulkuyhteyden kiertäminen Cafe Birgitan eteläpuolelta johtaa terassialueen asiakkaiden ja yleisen jalankulun sekoittumiseen. Jalankulkuyhteyden kiertäminen Cafe Birgitan pohjoispuolelta risittää huoltoliikenteen kanssa.

Nykyinen yksikerroksinen kesäpaviljonki-rakennus tulee jatkossa sijaitsemaan kahden vesialueen välissä. Kapeiden rantaraittien varrella kaavaehdotuksen mukainen yksikerroksinen rakennus on kaupunkikuvallisesti tarkoituksenmukainen suunnitteluratkaisu. Muistutuksessa esitetty kaksikerroksisen rakennus nykyisen Café Birgitan rakennusosalalle sijoitettuna ei ole kaupunkikuvallisesti toivottava suunnitteluratkaisu.

Hernesaareen on mitoitettu kaupallisia palveluita noin 26 000 k-m². Tästä kahvila- ja ravintolapalveluita on noin 9 000 k-m², josta kolmasosa on sijoitettu rantaan Hernesaaren rantapromenadin varrelle asuin-kortteleiden maantasokerrokseen. Alueen kahvila- ja ravintolapalveluiden mitoitus perustuu ostovoiman siirtymiseen alueelle. Aiemmissa keskusteluissa toimija on tuonut esiin, että lisärakennuksen toteuttaminen on ajankohtaista aikaisintaan 2030-luvulla Hernesaaren asuinalueen valmistumisen jälkeen. Lisärakentamistarvetta ja sen sijoittamista on tarkoituksenmukaista arvioida uudelleen, kun Hernesaaren asuinalue kaupallisine palveluineen on valmistunut ja lisärakentaminen on ajankohtaista.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti uudelleennähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaavamääräyksiin ja selostukseen, yhdyskuntatekniseen huoltoon, liikenteeseen ja puistoalueisiin.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL).

Vastineet lausuntoihin

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Vastine

Kaavaselostuksen kuvaus 'Markkinaehtoisesti toteutettavat asuinkerrostalojen autopaikat sijoitetaan lähtökohtaisesti kolmeen Laivakadun länsipuolella sijaitsevaan maanpäälliseen pysäköintilaitokseen, jotka kaupunkikuvallisesti liitetään osaksi ympäröivää korttelirakennetta. Asuinkerrostalojen kortteleissa 20850–58 ja 20863 on mahdollista sijoittaa asukaspysäköinnin autopaikkoja myös pihakansien alle.' on muutettu muotoon 'Asuinkortteleiden pysäköintipaikat sijoitetaan alueelle markkinaehtoisesti. Kaupungin muilla ohjauskeinoilla, kuten esim. tontin luovutuksella, on mahdollista ohjata autopaikkojen sijoittamista ensisijaisesti keskitettyihin pysäköintilaitoksiin.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

Vastine

Vesihuolto

HSY:n esittämät toiveet kaavamerkinnoistä ja -määräyksistä on huomioitu tarkistetussa asemakaavaehdotuksessa.

Jätehuolto

Kaavaehdotuksessa korttelikohtaisista kierrätyshuoneista annettu määräys on poistettu Hernesaassa jätehuollosta vastaavan yhtiön kanssa käydyn keskustelun jälkeen. Kierrätyshuoneiden määrä, sijainnit ja mitoitus määritetään jatkosuunnittelussa ja niiden toteutuminen turvataan tontinluovutusehdoissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Vastine

Kaavassa opetus- ja tutkimustoimintarakennusten korttelialueelle on merkitty 11 000 k-m². Selostuksessa korttelialueen käyttöä on kuvattu kappaleissa Opetus ja tutkimustoimintarakennusten korttelialue (YO), Varhaiskasvatuspalvelut ja nuorisotoiminta ja Koulut siinä muodossa, kuin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on selostuksen sisältöä aiemmissa yhteyksissä kommentoinut. Hernesaaren rantapuisto on suunniteltu monitoiminnalliseksi ja puistoa on mahdollista käyttää myös opetuksellisiin tarkoituksiin.

Hernesaaren liikennesuunnitelmassa on huomioitu turvalliset kadunylitysmahdollisuudet koko suunnittelualueella ja etenkin koulun läheisyydessä. Alueella kulkeva raskas liikenne on ohjattu Matalasalmenkadun kautta Munkkisaarenlaiturille, jolloin raskas liikenne ei kulje tulevan peruskoulun vierestä. Tulevan peruskoulun ja päiväkodin saattoliikenne voidaan järjestää katuverkolta. Saattoliikenteen- ja huoltoliikenteen yhteydet suunnitellaan tarkemmin jatkosuunnittelussa, kun tulevien rakennuksien suunnittelu etenee. Esteettömyys ja riittävä valaistus huomioidaan alueen katusuunnittelussa.

Julkisen uudelleen nähtävilläolon jälkeinen vuorovaikutus

Julkisen uudelleen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu niiden tahojen kanssa, joiden yksityistä etua muutoksen on katsottu koskevan ja heitä on kuultu erikseen sähköpostilla (MRA 32 §). Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta. Esitetyt huomautukset kohdistuivat Munkkisaaren Yritystaloon ja Valtion viljavarastoon.

Vastineet

Munkkisaaren Yritystalo

Vastine

Munkkisaaren Yritystaloon liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Munkkisaaren Yritystalo'.

Valtion viljavarasto

Vastine

Valtion viljavarastoon liittyvät vastineet on annettu vuorovaikutusraportin kohdassa 'Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo' kappaleessa 'Valtion viljavarasto'.

MUISTIO ” UUSI ULJAS HERNESAARI !?” -YLEISÖKOKOUKSESTA

Aika: 29.5.2018 klo 17.30

Paikka: P. Henrikin seurakuntasali, P. Henrikin aukio 1 A, 00140 Helsinki

Järjestäjät: Eteläiset kaupunginosat ry, Pro Eira ry, Punavuoriseura ry

Paneelissa esiintyivät seuraavat henkilöt: apulaispormestari Pia Pakarinen, valtuutettu Björn Månsson, kaupunkiympäristön toimialajohtaja Mikko Aho, Hernesaaren asukas Aapo Rauhio, kaupunkitutkija Anja Kervanto-Nevanlinna.

Kaupungin puolesta esiintyi myös tiimivastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi.

Osallistujia oli yli 100 henkeä. Kahvitarjoilu. Keskustelua johti eteläisten varapuheenjohtaja Lea Virtala.

KESKEISIÄ ALUEEN ASUKKAIDEN HUOLENAIHEITA tulevasta Hernesaaresta ja sen rakentamisesta olivat:

- liian massiivinen rakentaminen, 7500 asukasta + 4000 työpaikka + risteilijöiden aiheuttamat ongelmat
- tuleva liikennekaaos, liikenne ohjautuu rannoille koko Etelä-Helsingin alueelle
- maamassojen kierrätys: melu haitta, saasteet jne.
- viheralueiden vähyys
- syntyy täysin uusi kaupunginosa, joka levittyy esim. Eiran alueelle
- yleisen uimarannan rakentaminen Ursinin kallion viereen liian ahdas paikka, vesi likainen, tuotu hiekka valuu mereen, sekä aivan liian suuri rakennus suunnitteilla cafe Birgitan ja Carusellin väliin

Itse kokouksessa esitettiin varsin kriittisiä puheenvuoroja. Nämä asiat virkamiehet katsoivat moitteeksi, kuitenkin tarkoitus oli herättää kaupungin virkamiehet ja poliitikot siihen, että koko Hernesaaren suunnittelu on liian massiivinen, etenkin kun se vielä rakentuu paalutetuille alueille.

Puheenvuoroista mainittava:

Arkkitehti Kaija Santaholma (Eteläisten kaupunginosat ry: perustaja v74) piti hienon esityksen

Hernesaaren entisestä ja nykyvaiheesta. Samoin kaupunkitutkija oli erinomainen.

Toivomuksena oli että viheralueita saataisiin lisää, kuntoilureittejä lisää, asukkaita vähemmän ja siten välttyttäisiin liikenneruuhkilta. Vuorovaikutusta tarvitaan enemmän ja avoimuutta kaupungin taholta.

HKI 10.12.2018

Anu Soots, Eteläiset kaupunginosat ry – södra stadsdelarna rf, puheenjohtaja

Yhteenveto Eiranrannan kylmävesiuimareiden järjestämästä yleisötilaisuudesta 7.8.2018

Aika: 7.8.2018 klo 8.30-11

Paikka: Eiranrannan uimapaikka

Eiranrannan kylmävesiuimareiden järjestämä Eiranrannan uimapaikkaa koskeva tilaisuus järjestettiin 7.8.2018 Eiranrannan uimapaikalla. Paikalla oli noin 20 lähialueen asukasta ja rannan käyttäjää sekä apulaispormestari Anni Sinnemäki, hallintoasiantuntija Anna Villeneuve ja alueen maankäytönsuunnittelusta vastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi.

Asukkaat toivat esiin huolen, että Hernesaaren asemakaavaluonnoksen mukainen virallinen uimaranta toisi alueelle lisää kaupunkilaisia, liikennettä ja järjestys- ja meluhäiriöitä esimerkiksi uimarannalle suunniteltavan kahvilan musiikista.

Tilaisuudessa esiteltiin alustavasti tulevan Hernesaaren asemakaavaehdotuksen sisältöä, jossa uimarantarakenne olisi asemakaavaluonnoksessa esitettyä merkittävästi pienempi ja pysäköinti olisi siirretty pois Villa Ensin edestä.

Tilaisuudessa sovittiin, että asukasyhdistykset osallistetaan jatkossa uimarannan suunnitteluun, jotta heidän asiantuntemuksensa alueesta ja uimarannan toteuttamisen vaikutuksista voitaisiin huomioida jatkosuunnittelussa.

Asukkailta ja rannan käyttäjiltä esiin tulleita mielipiteitä:

- Eiranrannan uimapaikka on kortteliranta lähialueen asukkaiden käyttöön
- nykytilannetta ei tule huonontaa ja luontoarvot tulee säilyttää
- alueella soitettava musiikki häiritsee asukkaita (esim. Karuselli, Birgitta, Löyly ja Hernesaarenranta sekä kaupunkilaisten puistossa soittama oma musiikki)
- roskien siivous uimapaikka-alueella on tällä hetkellä alueen asukasaktiivien varassa, tupakantumpien ja muiden roskien siivous tulisi hoitaa kaupungin puolesta
- alueelle tulisi sijoittaa suurempia roskiksin
- uimapaikan hiekkaa tulisi tasoittaa ja lisätä
- vesiliikennelaiturin eteläpää tulisi rakentaa esteettömäksi esim. luiskan avulla (tällä hetkellä portaat estävät liikuntaesteisen pääsyn laiturin eteläpäästä puistoon)
- vesiliikennelaiturille tulisi saada paremmin uimakäyttöön soveltuvat helppokulkuiset tikkaat/portaat mereen (tällä hetkellä

tikkaat soveltuvat lähinnä pelastautumiseen jos joutuu vedenvaraan)

-uima-alue tulisi rajata vesiliikenteeltä, uimareilla on ollut läheltä piti –tilanteita mm. vesiskoottereiden kanssa

-talvella tulisi saada uintialueelle pulputin pitämään avanto auki

-Eiranrannan katua ei tulisi siirtää eikä uimarantaa 'virallistaa'

-Hernesaaren asemakaavaluonnoksessa esitetty

uimarantarakenus 1500 k-m² on liian iso ja peittää näkymiä Eiranrannan kadulta.

-pysäköintiä ei tule sijoittaa Villa Ensin eteen

-asukkailla ei ole tarvetta uimarantarakenukselle, pukukopeille ja kahviolle

-wc:lle ja suihkuille olisi tarvetta

-rantapuiston laajentaminen (Eiranrannan kadun siirto) sai osakseen vastustusta mutta myös yksittäistä hyväksyntää

Tervetuloa Hernesaaren aluerakentamista käsittelevään asukasiltaan

Grundskolan Norsenin juhlasaliin (osoite Unioninkatu 2) keskiviikkona 24.10. klo 17-19.

Tilaisuudessa esitellään mm. Hernesaaren aluerakentamisen käynnistymistä, rakennusten purkuja ja Hernesaaren välivarastokentän toimintaa.

Tietoiskut klo 17.00 alkaen

- **Hernesaaren aluerakentamisen käynnistyminen, päättyvät sopimukset ja rakennusten purut**
Projektinjohtaja Outi Sääntti
- **Hernesaaren esirakentaminen**
Projektinjohtajat Juha Sorvali ja Mikko Suominen
- **Hernesaaren välivarastokentän toiminta**
Johtava asiantuntija Teppo Moisio (Ramboll) ja projektinjohtaja Mikko Suominen

Lisäksi paikalla on ympäristökeskuksen asiantuntija vastaamassa kysymyksiin. Esitysten jälkeen on mahdollisuus kysyä myös tietoiskut pitäneiltä asiantuntijoilta.

HERNESAAREN ALUERAKENTAMISTA KÄSITTELEVÄ ASUKASILTA, muistio

Aika: 24.10.2018 klo 17-19

Paikka: Grundskolan Norsen, juhlasali, Unioninkatu 2

Tilaisuuden järjestäminen: Kaupunginkanslian Länsisatama projektin tiimi yhteistyössä Eteläiset kaupunginosat –asukasyhdistyksen kanssa.

Tilaisuuden viestintä: Tilaisuudesta viestittiin Helsingin kaupungin Uuttahelsinkia-nettisivuilla, Jätkäsaaren kirjastolla, Jätkäsaaren Facebook-sivulla ja alueen asukasyhdistysten kautta lähialueen asukkaille. Esitykset jaettiin tilaisuuden jälkeen uuttahelsinkia.fi-sivustolla.

Käsitellyt aihepiirit: Tilaisuudessa esiteltiin mm. Hernesaaren aluerakentamisen käynnistymistä, rakennusten purkuja ja Hernesaaren välivarastokentän toimintaa

Esitykset: tilaisuudessa pidettiin 3 tietoiskua

1. Hernesaaren aluerakentamisen käynnistyminen, päättyvät sopimukset ja rakennusten purut

Projektinjohtaja Outi Säntti

- Purut
- Esirakentaminen
- Hernesaaren aluerakentaminen

2. Hernesaaren esirakentaminen

Projektinjohtaja Juha Sorvali (esityksen piti Mikko Suominen)

- massojen hyötykäyttö Helsingin alueella
- esirakentaminen Hernesaaren alueella

3. Hernesaaren välivarastokentän toiminta

Johtava asiantuntija Teppo Moisio (Ramboll)

Hernesaaren asukastilaisuus

ke 24.10.2018 klo 17.18-18.58

Unioninkatu 2, Norsenin juhlasali

1. Hernesaaren aluerakentamisen käynnistyminen, päättyvät sopimukset ja rakennusten purut

Projektinjohtaja Outi Sääntti

- Purut
- Esirakentaminen
- Hernesaaren rakentaminen

2. Hernesaaren esirakentaminen

Projektinjohtaja Juha Sorvali (esitys Mikko Suominen)

- massojen hyötykäyttö Helsingin alueella
- esirakentaminen Hernesaaren alueella
 1. Miten louheet on tuotu tuonne?
 - Juha: Kruunuvuorenrannasta proomuilla, muualta kumipyörillä
 2. Kysymys: Kun Helsinki nyt korostaa vihreitä arvoja. Kuormittaako isot risteilijäalukset?
 - Juha: Ainakin jätevedet johdetaan satamassa jätevesiviemäriin. Sen tarkemmin osaa ottaa kantaa risteilijäalusten ympäristövaikutuksiin
 3. Minkälainen kuormitus lumenkipauksesta aiheutuu mereen?
 - Juha: En ole tämän alan asiantuntija, mutta tiedän, että asiasta on tehty selvityksiä. Kuormitus riippuu mm. kipataanko vastasatanutta lunta ja kevättalven lumia, jotka ovat moneen kertaan jäätyneet ja sulaneet. Tällaisessa lumessa on paljon hiekkaa yms.
 4. Liikennejärjestelyt täytyy ottaa huomioon jo nyt
 - Outi: Liikenteeseen liittyen on järjestetty erillisiä tilaisuuksia ja tullaan järjestämään. Tänään ei ole paikalla liikenneasiantuntijoita, joten liikennejärjestelyitä ei kannata puida tässä asukastilaisuudessa. Tämän illan aiheena on Hernesaaren esirakentaminen, rakentaminen ja kierrätyskentän toiminta.
 5. Mihin tulee pysyvä lumenkipauslaituri?
 - Juha: Uuden risteilijälaiturin eteläpäähän tulee 60 m leveä lumenkipauslaituri
 6. Kuinka paljon rantaviiva siirtyy täyttöjen myötä
 - Juha: En muista tarkkaan, ehkä noin 20 m
 7. Mitä sinne täyttömaalle rakennetaan?
 - Juha: Puistoa ja asuintaloja
 8. Tuleeko tuonne tornitaloja?
 - Outi: Kerrostaloja, muistaakseni 7-8 kerroksisia
 9. Kuinka kauan sedimenttialtaat ovat tuolla?
 - Juha: Toivottavasti mahdollisimman kauan, Ne poistuvat käytöstä rakentamisen tieltä. Toivottavasti ne ovat käytössä ainakin niin kauan kuin Hernesaassa ruopataan sedimenttejä
 - Outi: Jätkäsaaren sedimenttialtaat olivat käytössä 7-8 vuotta. Nyt ne ovat poistuneet käytöstä.
 10. Onko Hernesaaren tarkoitus tuoda täyttömaata myös muualta?

- Juha: Pyritään käyttämään kaikki käyttökelpoiset massat, joita Hernesaaresta kaivetaan. Pilaantuneista maita ei käytetä Hernesaaren täytöissä. Jätkäsaaresta tuodaan louhetta pääasiassa proomuilla. Täytöissä käytetään myös betonia 50 000 m³. Tämä määrä saada Hernesaaresta purettavista rakennuksista
 - Loput massat täytyy tuoda alueen ulkopuolelta.
11. On kuultu huhuja, että Hernesaaren maata pitää korottaa myrskyjen takia. Kuinka paljon?
- Juha/Outi: Kaikki alueilla Helsingissä meren läheisyydessä, joille nyt rakennetaan, maanpinnantasoa korotetaan. Hernesaarissa maanpinnan taso nousee noin 3,5-7 m.

3. Hernesaaren väliavarastokentän toiminta

Johtava asiantuntija Teppo Moisio (Ramboll)

12. Mitä tuolle alueelle on tulossa, mikä on jätetty nyt pois lupa-alueesta
- Outi: Sinne voi tulla rakentamisen tukitoimintoja, telakalle väliaikainen pysäköintialue tms.
13. Milloin alueen rakentaminen saadaan päätökseen?
- Outi: Veikkaan, että 2030-luvulla. Siihen vaikuttaa milloin päästään aloittamaan. Myös suhdanteet vaikuttavat rakentamisaikatauluun.
14. Onko vaarana, että tapahtuu sama kuin Talvivaarassa (sedimenttialtaiden vesiä lasketaan hallitsemattomasti mereen?)
- Teppo: Altaassa on sulkuventtiilit, eli veden johtaminen on hallittua. Vedet johdetaan laboratorioanalyysien perusteella mereen tai viemäriin.
15. Onko luvassa asetettu vaatimuksia tarkkailun suhteen ja sanktioita, jos vaatimukset eivät täyty?
- Teppo: Ympäristöluvassa on tarkkailuvelvoitteet. Sanktioita lupaehtojen rikkomisesta ei ole asetettu.
16. Miten liikenne tulee jakautumaan eri teille? Kai liikenne tullaan ohjamaan tasaisesti eri teille?
- Outi: Liikennejärjestelyt suunnitellaan myöhemmässä vaiheessa.
17. Annatteko meille yhteystiedot, mihin voi ottaa yhteyttä, jos melusta tulee ongelmia?
- Outi: Minuun voi olla yhteydessä, jos on huomautettavaa melusta tai muusta. Murskausta suurempi meluhaitta tulee aiheutumaan rakentamisesta, erityisesti paalutuksesta.
18. Onko missään laskettu mikä on kaikkien toimintojen aiheuttama kokonaismelu?
- Teppo: Kokonaismelua ei ole mallinnettu. Melumittauksia tehdessä mitataan myös nolatilanne, eli melutaso, kun murskausta ei tehdä. Kun murskausta tehdään, melumittauksen tavoitteena on saada selville nimenomaan murskaimen aiheuttama melutaso.
19. Oletteko miettineet, millainen liikenneongelma täällä on pian käsillä, kun uusi risteilijälaituri otetaan käyttöön ja alueen rakentamisen vaatima liikenne päällä. Miksi uusi risteilijälaituri piti rakentaa jo nyt ennen kuin Laivakatu on valmistunut
- Outi: Kadunrakennushankkeen piti alkaa jo tänä vuonna, mutta urakasta on tullut paljon valituksia, ja rakentaminen viivästyy noin vuodella. Jos nyt palataan massojen kierrätyskenttään ja sen liikennevaikutuksiin, niin kierrätyskentän tarkoituksena on vähentää liikennettä alueella.

20. Liikennesuunnittelijoita ei ole ollut paikalla aiemmissakaan tilaisuuksissa.
- Outi: Viimeksi keväällä oli tilaisuus, jossa oli myös liikennesuunnittelija mukana.
21. Voisiko kierrätyskentän tarkkailuraportit toimittaa myös muille kuin Hernesaari seuralle?
- Outi: Minulle voi ilmoittaa, mille asukasyhdistyksille raportti tulisi toimittaa. Hernesaarelle on tulossa omat sivut *Uutta Helsinkiä* -sivustolle. Raportti voidaan jakaa myös sitä kautta.
 - Teppo: Voidaan toimittaa, kun tiedetään vain mille tahoille raportti pitää toimittaa.
22. Kuka huolehtii, että ympäristöluvan määräyksiä noudatetaan?
- Teppo: Kaupunki määrää alueelle vastaavan, joka valvoo, että toiminta täyttää ympäristöluvan ehdot
23. Sanoit aiemmin, että Hernesaaren kaavassa kerrosalaa kasvatettiin selvästi alkuperäisestä. Mistä tämä määräys tuli?
- Outi: Ympäristölautakunnalta.
24. Mitä vaikuttamismahdollisuuksia kaupunkilaisilla on? Onko kaupungin ja asukkaiden välillä aitoa dialogia, siitä mihin suuntaan suunnitelmia viedään? Vai onko meillä vain mahdollisuus tehdä vain muistutuksia valmiista suunnitelmista?
- Outi: Suunnitelmat kuten asemakaavat asetetaan nähtäville Kartta.hel.fi sivustolle. Sivuston kautta voi jättää muistutuksia. Asukkaiden mielipiteitä tullaan kysymään myöhemmin mm. puistosuunnitelmia laadittaessa.
25. Miten kaupungilla tällaista projektia johdetaan. Kenellä on kokonaiskuva?
- Outi: Tätä projektia vie eteenpäin laaja projektiryhmä. Lisäksi suunnittelussa käytetään apuna yksityisten yritysten asiantuntijoita.
26. Asun Jätkäsaarella, ja siellä ainakin tiedottaminen on hoidettu hyvin *Uutta Helsinkiä* -sivuston kautta. Siltä näkee, milloin minkäkin korttelin rakentaminen alkaa yms. Jätkäsaarella paalutuksesta on aiheutunut eniten melua. Paalutusta on kuitenkin tehty sovittuina aikoina.
27. Miten on vanha kantakaupunki huomioitu? Hernesaari on varmasti sinällään hyvin johdettu projekti, mutta siitä aiheutuu haittaa meille vanhan kantakaupungin asukkaille.
28. Liikennesuunnittelu olisi pitänyt aloittaa aikaisemmin. Ainahan tulee viivästyksiä. Pitäisihän niihin jo osata varautua
- Outi: Kadunrakennusurakan valmistelu on aloitettu hyvissä ajoin.
29. Maanalainen kokoojakatu on ainoa järkevä ratkaisu liikenteen sujuvuuden kannalta

Yhteenveto Eiranrannan uimaranta ja rantapuisto workshop – tilaisuudesta

Aika: 26.10.2018 klo 13-15

Paikka: Asemakaavapalvelut

Asemakaavoituksessa järjestettiin 26.10. Eiranrannan uimaranta ja rantapuisto workshop –tilaisuus, johon kutsuttiin Eteläiset kaupunginosa ry:n, Pro Eira ry:n ja Punavuoriseura ry:n edustat sekä muita alueen toimijoita. Paikalla oli noin 20 lähialueen asukasta ja rannan käyttäjää sekä maankäytönsuunnittelusta vastaava arkkitehti Jari Huhtaniemi ja aluesuunnittelija Jere Saarikko.

Tilaisuudessa esiteltiin suunnittelutilanne ja käytiin kommentointikierrros, jossa kaikki osallistujat saivat kertoa suunnitelmasta mielipiteitä.

Tilaisuudessa kirjattiin ylös seuraavat mielipiteet:

- rannan aktivointi hyvä asia
- käyttäjiä tulee kaikkialta Helsingistä
- kehittämissuunnitelmat hyviä
- asukkaiden käytössä olevat pysäköintipaikat vähentyvät - ei saa vähentää ja niitä tulee osoittaa vain asukkaille (Telakkakatu/Merikatu)
- Telakkakadun avaraa näkymää eikä luonnonrantaa ei saa kaventaa
- alueelle toimintoja mutta ei meteliä
- puistoaluetta Hernesaareen enemmän
- koirapuistoon isoille ja pienille koirille omat alueet tärkeä
- uimarantatoiminnot tulee hoitaa tilapäisillä järjetelyillä (kesäaikaiset siirrettävät pukukopit ja wc)
- Pihlajasaarella hyvä uimaranta
- kahvilaa ei tarvita uimarannalle mutta wc tarvitaan
- liikuntavälineitä ei uimarannan yhteyteen
- hiljaisuutta kaivataan puistoon
- merimaisemaa voitava ihailta 180 astetta
- puut tulee valita siten etteivät ne rajaa näkymiä
- liikuntaesteisille esteettömät yhteydet
- Eiranrannan kadun siirto tuo melua ja pakokaasua lähemmäksi asuinalueita
- liikenne on alueella satava sujuvaksi
- nykytilanteessa kasvillisuus peittää näkymän merelle useasta kohtaa
- veneiden talvisäilytysalueet eivät ole kovin aktiivisessa pysäköintikäytössä
- uimarantarakenus jossa on kavilapalvelut eivät tuota häiriötä

- uimarantarakennus lisää alueen houkuttelevuutta lapsiperheille mutta alueelle ei pidä houkutella muualta kaupunkilaisia ennen kuin liikenne on ratkaistu
- Hernesaaren uusille asukkaille puistopalvelut sijoitettava Hernesaareen, ei Merisatamanpuistoon
- Koirapuistoa ei saa pienentää
- Telakkakadun merinäköala säilytettävä
- Eiranrantakadun siirtoa etelämmäksi samaan linjaan Eiranrantakadun länsiosan kanssa
- käännös liian jyrkkä Telakkakadulta vasemmalle
- Eiranrannan tien levennys poistaa puita ja kaventaa uimapaikka- aluetta
- rannan hiekka erosoituu aalloissa monta kertaa vuodessa
- aktiivisia käyttäjiä myös vaikka vesi on kylmä
- luiska tähän liikuntaesteisille
- vedenlaatu varmistettava rannalla (lumen vastaanotto Hernesaarella)
- ei pelikenttiä rantaan
- uimarannan rakennus vain vähimmäistarpeisiin, rakennukseen ei ravintolaa eikä terasseja, merinäköala avautuu rakennuksen päältä,
- ei yhteyttä ja ei portaita Merisatamapuistosta kohti Engelinaukiota
- portaat hyvä ajatus ja graniittikivimateriaalina
- uimaranta-alueen itäosa puistoalueeksi
- ei rakennusta lainkaan, turha investointi, uinti onnistuu ilman rakennusta,
- Reittiyhteys Hernesaareen
- uimarantarakennus uimaranta-alueen itäosaan, ei tarvita näkymiä merelle
- ei Eiranrannakadun siirtoa lainkaan
- luonnonkalliot tulee säilyttää kokonaisuudessaan
- Hernesaareen lisää puistoa, uimarantarakennus tarpeeton (käyttöaika pieni),
- Cafe Carusellin huoltoajo vaarantaa liikkumisturvallisuuden
- Cafe Caruselliin kaikille vapaita venepaikkoja asiointiin

YLEISOTILANSIUS 26.10.2018
Eiranrannan uimaranta ja rantapuisiko 20 hehta

Suunniteluillan tein esitelyä ja kommentointi:

- rannan aktivointi hyvä asia
- käyttää tulee kaikkialla Helsingistä
- kehittämishankkeet hyvä
- asukkaiden käytössä olevat pysäköintipaikat vähentyvät - ei saa vähentää ja mitä tulee osoittaa vain asukkaalle (Teikkakatu/ Merikatu)
- Teikkakadun avaraa näkymää eikä luonnontarhaa ei saa kaventaa
- alueelle toimintoja mutta ei meilviä
- puistoalueita Hernesaareen eteen
- koirapuisiokseen isolle ja pienille korille omat alueet tärkeä
- uima-alan toiminnon tulee hoitaa tilapäisillä järeleillä (kesäkaikaiset siirrettävät pukkukopit ja wc)
- Pihlajasaaressa hyvä uimaranta
- kehitys ei tarvi uimarannalle mutta wc tarvitaan
- liikuntavälineitä ei uimarannan yhteyteen
- julkaisupuuta kaivataan puistoon
- hennasaaressa voitava ihailua 180 astetta
- liikuntavälineitä ei uimarannan yhteyteen
- Eiranrannan kadun siirto tuo melua ja pakokaasua lähemmäksi asuinalueita
- liikenteen on alueella satava sujuvaksi
- nykytilanteessa kasvillisuus peittää näkymän merelle useasta kohdasta
- uima-alan rakennus jossa on kavelipäivä ei välttämättä luota häiriötä
- uima-alan rakennus lisää alueen houkuttelevuutta lapsiperheille mutta alueelle ei pidä houkutella muualta kaupunkilaisia ennen kuin liikenne on ratkaistu
- Hennesaaren uisille asukkaalle puistoalueet sijoitettava Hennesaareen - ei Merisatamanpuistoon,

Koirapuisiokse ei saa pienentää

Teikkakadun määrittämällä säilytettävä

Eiranrannan kadun siirtoa etelämmäksi samant linjaan Eiranrannan kadun länsiosan kanssa

Käskäntö ilian jyrkkä Teikkakadulta väsymälle

Eiranrannan tien leveys puolesta puolta ja kaventaa uimapaikka-alueita

rannan hiekkia erosiottu aalloissa monia kertoja vuodessa

aktiivisia käyttäjiä myös vaikka vesi on kylmä

usika tähän liikuntavälineille

vedenlaatu varmistettava rannalla (lumen vastaanotto Hennesaaressa)

rakennus vain vahvistamisesta, rakennukseen ei tarvita eikä määrittämällä avautuu rakennuksen päältä

ei yhteyttä ja ei portaita, portaat hyvä alustus ja graniittikivimateriaalina

puistoalueeksi

ei rakennusta lankaan, turha investointi, uuni onnistuu ilman rakennusta,

ei peikentää tähän

Reititytys Hennesaareen

uima-alan rakennus tähän, ei näymiä merelle

ei Eiranrannan kadun siirtoa lankaan

luonnontekoisia tulee säilyttää kokonaisuudessaan

kaikille vapaa uima-alan rakennus

Hennesaareen lisää puistoa, uima-alan rakennus tarpeeton (käyttökä pieni),

huoltojono vaarantaa liikkuu-uravilisuuden